

Yoni **Yesu hala ukuwa dowa Yonikafo** **lufuwa ibo ha**

Homu Ha

Yoni ya Yesu ege-ege moniyabo we tuwelu (12) minagu minoto, Yesukafo ege-ege monibo wema lula-hala muibo we ya ne. Hamena abi loto Yesugi maina monito nomunagunu Yesu onona libo ya wa edoto, halakafo api itibibo ya holi-holi aibo idafawa ya lufuwa ito fetu libo, Hemotina hitoti holiti ya Yesu ya Goti Hipala ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holi hikitanæ. Holi hikito muwato, ya emo huliyalo hofawa mino betimo yonigilæ, loto ibo ne. (Yoni 20:31)

Lemo hawa lufuwa ibo ya hitoto, eito we ma lufuwa iye, loto holiyonibo nefa, ido Yonikafo eimola huliya ya li faka ladámanowe, loto holibo yagunu, ege-ege moniyobo we ya lowe, loto lufuwa iyámiye. E'e, Ege-ege monibo we ya liye, loto lufuwa ibo ne. Lufuwa fetu ibo monawa ya Matiukafo ayaidana oto lufuwa igu ya molaiye.

Goti Hala ya nomuna hofawa nebo ha

¹ Ha ya hana monau akaimati minomo yoto minoto ya Gotigi mako mino edomo yoibo ne. Ido Hawa ya Goti eimola ya ne. ² Ido Hawa ya hana monau akaimati Gotigi mako minoto mino edomo yoibo, ³ ya idafa-adafa muki oloto pibo ya emo yakafoko li oloto pibo ne. Feito emo ya minámibo neko, mika, okuluma, idafa-adafa

muki ya oloto piyámadi ne. ⁴ Ido emodoka ya hofawa minomo yoibo mona hula ya ne. Ido aya hofawa minomo yoibo mona hulawa yakafa wenina li lamena o ledaibo ne. ⁵ Lamnawa yakafa lubu igu ya lamena aito, lubukafo lamena fiyámiye.

⁶⁻⁷ Ena we ma huliya Yoni ya lamnawa yagunu lo oloto molageto, wenina muki yasi lamena yawala holi hikito munae, loto Gotikafo ilifi molaibo ne. ⁸ Ilifibo wewa Yoni ya lamena yawala minámiye. E'e, aifa lamena yawala hala ukuwa lo oloto molaibo we ya ne.

⁹ Ena lamena yawala wenina mikau-mikau li lamena o ledaibo ya Yoni hamenalalo ya mikalo oloto pito aibo ne.

¹⁰ Mikalo aibo wewa ya eimola aubalagunu mika ya li oloto pifa, mikaleka wenina yasi wafeke loti wa edámae. ¹¹ Ido eimola ebalaloka oloto pito aifa, weninala ya emogi houna iyámabo ne. ¹² Houna iyámafa, ido wenina ma emogi houna iti huliya holi hikitoti moni minabo wenina ya Goti olufola minanabo hanu ya li oloto pi beti ne. ¹³ Wenina utinutiko oloto piyabo wenina ya Goti olufola minámae. Ido we wena kelanoiye, loti kelaigu yauti oloto piyabo wenina ya Goti olufola minámae. Ido wenina heimotina hatina kiyado yati Goti olufola ya oloto piyámae. E'e, Goti olufola ya Gotidokati oloto piyabo minae.

¹⁴ Ena Hala ya ula etuwagi oloto pito, lemo minonigu ya minoto, aifa li dowa lo ledaibo mona ido mona ona hula yawala nebo we ya leimote lamena monala wa edonibo, ya Metefo Hipala mako lamena monala yaidana oto ne.

¹⁵ Ena emogunu ya Yonikafo lo oloto moloto, lo faka loto feto libo, Aliga aibo we ya nemo oloto piyámoto minomo yoibo we nenako, nemo li fulo nedoto wenaba ona nebo ne, loto lobitobo we yama me ya ya ne, loto liye.

¹⁶ Ena aifa li dowá lo ledaibo yawala yakáfo lemo wenina muki ya emodokati aifa li dowá lo ledomo wiye. ¹⁷ Goti lo molaibo ha ya Mosese anau moloto lumima nefa, Yesu Kilistodokati aifa li dowá lo ledoto mona ona hula ya lilibiye. ¹⁸ Ena Goti ya we makáfo wa edaibo we ma minámiye. E'e, Hipala Goti mako Melafo hamanau nebo wekáfo ya monala li oloto pi lumibo ne.

Noku i beti-beti aibo we Yoni yakáfo lo oloto molaibo ha

(Mt 3:1-12, Mk 1:2-8, Lu 3:1-17)

¹⁹⁻²⁰ Ena Yelusalemu numudoti Goti sokila hi mu-mu abo we ido fele huliyagi numuna naba houba-naba we ya Yuda wenina yasi idipi molato Yoni nedo uti ya lomuwbó, Hemo ya we hema minane? loti loga o edato ya monala li faluku ámoto, lo oloto moloto feto loto lobibo, Nemo ya Goti ilifi molaibo we Kilisto yama minámowe, lobiye. ²¹ Lobito, ya emotina yasi hofa loga o edabo, Ena hemo ya hema minane? Elaiya minabe? lato liwila oto lobibo, E'e, nemo Elaiya minámowe, lito emotina yasi labo, Hemo polofeti hiyabala onibo we yama minabe? lato ya emo, E'e, loto liye. ²² Feto libo yagunu emotina yasi fetó loti lomuwbó, Ena hemo ya hema minane? Hemo anibo yagunu lilifi molato one. Hemo heimoka ya yaidana we minowe, loto lolomageto

uto lobinune, lomuwaē. ²³ Lomuwato, fetō lo-
bibo, Polofeti Aisaiya fetō libo,
Hafali mikau yalo we ya welauti ha auba ito fetō
loto lo oloto molanaibo, Wenaba hanula ya
lifefe lalo, lotō lo minanaiye,
loto ha mono lufuwau (Ais 40:3) nebo ha yama
onesa nemo ya lo fedowe, lotō ya liye.

²⁴ Ido Falisi wenina minaguti Yonidoka idipi
molato uwabo wenina yasi ²⁵ loga o edoti labo,
Ena ha lanibo ya nemo Goti ilifi molaibo we
Kilisto ya minámowe. Ido Elaiya ya minámowe.
Ido polofeti hiyabala onibo we yama minámowe,
loto lanibo ya hemo neidafaito noku i beti-beti
ane? lato, ²⁶ Yonikafo fetō lotō lobibo, Nemo
ya wenina nogunuko noku i beti minofa, ido
hemotina minagu yau we ma oloto pito nebo
we ya hemotina wa edofefe ladámae. ²⁷ Emo
ya nege aifa, nemo efo ya emo yaidana we ya
minámonako, hinalo ibo idafa wina anobo ya
fefe ladámanogolaiye, lotō ya liye. ²⁸ Hawa ya
Betani numudo Yodani no filiga yolaleka yalo ya
Yonikafo wenina noku i betido, yalo ya hawa ya
oloto piye.

Yesu ya Goti Sipisipila Mofola ya ne, lotō libo ha

²⁹ Ena leda ya Yesu Yoni nedo ya wito, faigati
wa edoto ya wenina fetō lotō lobibo, Walo. Goti
Sipisipila Mofola yolakafo wenina mikau-mikau
lifimate li mofuibo we ya ne. ³⁰ Li mofuibo we
yagunu fetō lobiyoma, Aliga aibo we ya nemo
oloto piyámoto minomo yoibo we nenako, nemo
li fulo nedoto wenaba ona nebo ne. ³¹ Ido neimo
homu ya wa edofefe ladámobo nefa, monala ya

hemotina Isilaeli weninane lobiyoto holinae, loto ya lo fedoto nogunu noku i betiyoma ne, loto ya liye.

³² Ido ha ma eimola nomuna wa edaibo idafa yagunu Yonikafo fetoto loto lo oloto pi bibo, Weuna ya nama mulu yaidana oto okulumauti lumuto emodoka ya neto wa edobo ne. ³³ Neimo homu ya wa edofefe ladámofa, nogunu noku i betiyobo ononawa numibo wekafo fetoto lonumibo, Weuna ya lumuto emodoka ya minageto wa edanogolane. Wa edananibo we ya Weuna Felekafo noku i betinogolaiye, loto lonumibo ³⁴ yagunu nemo idafa ya wa obo nenako, loto monala fetoto lobiyoma, Emo ya Goti Hipala ya ne, loto lobiye.

Yesukafo ege molanabo we fo (4) sutina fito li kelaibo ha

³⁵ Ena leda ya Yonigi ido ege molabo we yauti we loiti yagi ebawau ya minato, ³⁶ Yesu lekoto ayalo ya wito, Yonikafo wa edoto we loiti ya lobito libo, Wa edaliyo. Goti Sipisipila Mofola yola ya ne, lito, ³⁷ loiti ya hawa holiti Yesu ege uwaiye. ³⁸ Ege uwaito, Yesukafo liwewe oto wa betito ya, Hemotina ya neidafaito aiye? lito ma yakafo libo, Api lilibiyanibo we, numunaka igau ya minane? loto loga o edaito ³⁹ ya lobibo, Loti waliyo, loto lobito, loiti ya ege-ege uti numunala wati ya fo lunaga molanowe, loto aito yalo ya Yesu nedo ya minaiye.

⁴⁰ Ena Yoni hala holiti Yesu ege wibo we ma Saimoni Pita unalafo Adulu yakafo ⁴¹ aloko uto yalafo Saimoni li oloto pi edoto, fetoto loto lomuiibo,

Lemo Mesaiya li oloto piyoiye, loto libo, ya hawa monawa ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loto ne. ⁴² Hawa lomuto ya Yesu nedoka ilimito wito, Yesukafo wa edoto ya libo, Hemo Yoni hipala Saimoniyo, hulika hofawa Sifasi ne, loto ya molowe, loto libo, ya Yuda wenina hatinalokati huliya Sifasi, ya Giliki wenina hatinalokati ya huliya Pita ya ne.

Yesukafo Filipite Nataniyelite sutina fibo ha

⁴³ Ena leda ya Yesukafo Galili mikalo unowe, loto ya Filipi wa edoto fetu lomuiibo, Hemo nege-nege ano, loto lomuiye. ⁴⁴ Lomuiibo wewa Filipi ya Adulute Pitate numunatina Betesaidakati aibo we ne. ⁴⁵ Wewa Filipikafo uto Nataniyeli wa edoto fetu lomuiibo, Mosesekafo lo molaibo ha lufuwa igu ido polofeti yagi lufuwa iyagu yau we yagunu iyabo wewa yama onesa li oloto piyone. Ya we ya Nasaleta numudoti aibo we Yosefe hipala Yesu ya ne, lomuiye. ⁴⁶ Lomuito, Nataniyelikafo ha fetu loto liwila oto lomuiibo, Nasaleta numudo yati idafa dowa ma oloto pinaibo nefe? lito Filipikafo lomuiibo, Hemo loto wao, loto lomuiye.

⁴⁷ Fetu lomuito, Nataniyeli ya uto Yesu nedo u fedito, Yesukafo wa edoto ya libo, Walo. We me ya ya Isilaeli we hula nebo ya lula-halau ha sugi ya ma minámiye, lito ⁴⁸ Nataniyelikafo loga o edoto libo, Hemo igaidana oto ya nemo wa nedoto lane? lito Yesukafo libo, Filipikafo suka fiyámito ya yá sigolo monau ya minageto wa hedoma ne, lomuiye. ⁴⁹ Lomuito, Nataniyelikafo fetu loto lomuiibo, Api lilibiyaniibo we, hemo Goti Hipala Isilaeli wenina hiyabate we wehudi ona

ya minane, lito ⁵⁰ Yesukafo libo, Yá sigolo monau ya minanima lo oloto pi homobo yagunu holi hikito nomabe? Aliga ya idafa naba hulawa ya ito yoto wa edanogolane, loto, ⁵¹ ido ha ma onu ito libo, Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina okuluma eya lagetoto Goti enisolela yasi We Hula nemo minodo ya yoti lumuti ato wa betinigilae, loto ya lobiye.

2

Kana numudoti we ma wena libo ha

¹ Ena onona hamena loiti hulito Galili mikalo Kana numudo ya we wena adinalo li binune, loti wetina-idafa hofu hi minado, Yesu olafo ayalo neto, ² Yesu yagi ege-ege moniyabo we yagi lo molo betiyato ya ae. ³ Ato, wenina nuba oti idafa no minato, no waini hulito ya Yesu olafokafo lomuiwo, No waini ma minámiye, lito ⁴ Yesukafo lomuiwo, Wena, onona yagunu ha lonomámo. Hamenane onesa nefe? lomuiye. ⁵ Lomuito, olafokafo numuna yawala houba-nabala we fetu loto lobibo, Onona ma lobinaibo ya liyalo, loto lobiye.

⁶ Ena numuna yalo ya hefana malu naba sikisi (6) neto, ya Yuda wenina ha mono monatina ya idafa-adafa hamena-hamena noku i-i abo yagunu numugu-numugu no maluku ya minomo wiye. Maluwa ma yau dalamu hefolau hamena faifu (5), ido ma yau hamena seweni (7) ya no fiti ito loti leki-leki abo ya nabatina feito ne. ⁷ Feito neto ya Yesukafo numuna yawala houba-nabala we fetu loto lobibo, Hemotina no fiti maluku yau lekiyalo, lito emotina yasi fetu feti no ya

fiti lekiyato lumuto faito fulitaito ⁸ Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina ma fiti wetina-idafa hiyaba aibo weloka ya liti wilo, loto lobiye.

⁹ Feto lobito, no fiti liti uwato, no yakafo no waini bulito wetina-idafa hiyaba aibo we ya no holifa, monala holámibo, houba-naba we no fiti maluku lekiyabo we yasiko no waini monala holife lae. Ido wetina-idafa hiyaba aibo we yakafo wena libo we ilimito loto ¹⁰ feto loto lomuiyo, Homu no waini la fulibo biyogeto, noti hatinamanadina u hopa ito aliga no waini la fuliyámibo ya bi-bi onima ne. Monate feito nema nefa, hemo ya li elepa ito la fuliboma ya mi ito molaniguti onesa oloto piye, loto lomuiye.

¹¹ Feito Yesu yakafo Galili mikau ya Kana numudo yalo ya idafa hofawa aubala itibibo ononala apito lito, lamena aubala li oloto pito ya egege moniyabo we wati holi hikito muwae.

¹² Ena Yesule, olafole, unalafomotagi, ido egege moniyabo we yagi muki ya Kana numudoti lumuti Kapeneyamu numudo lo fedoti ya hamena malekako yalo ya minae.

*Fele huliyagi numuna nabau idafa hefanalo fulabo wenina ya Yesukafo heni betibo ha
(Mt 21:12-13, Mk 11:15-17, Lu 19:45-46)*

¹³ Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foli hamenatina alili aito, Yesu ya Yelusalemu numudo ya yoto ¹⁴ fele huliyagi numuna naba hilalau yoto wa edaibo, ya Goti sokila hi munabo yagunu sipisipi, bulumakau ido nama mulu ya hefanalo fulabo wenina, ido folomolo ya hefana hola eito-eito nebo ya li filiga-filiga abo wenina

ya Yesukafo wa betito, ¹⁵ nala ya mibo u mainafa hilito, wenina yagi sipisipi bulumakau yagi henito hofu betito holi uwato, hefana-afana yagi lito fululu kaito, folomotina yagi itifu-natifu oto, ¹⁶ nama mulu li minabo we ya fetu loto lobibo, Hemotina idafawa li fekaitalo. Me ya Menefo numunalau ya idafa hopa fetu feyato ya maketi yaidana ámaneyo, loto ya liye. ¹⁷ Fetu feyaibo yagunu ya ege-ege moniyabo we ya ha mono lufuwau nebo ha yagunu fetu loti hatina kiyabo,

Hemo numunaka lifefe lanowe, loto auba ito holito lune-hane so loto hutifina-natifina aiye,

loto ha mono lufuwau (Sng 69:9) ya nebo ne.

¹⁸ Ena Yuda wenina yasi loga o edoti labo, Hemo fetu anibo ya aubaka monaka yakafo nena idafa li oloto pi lumunanibo ne? lato, ¹⁹ emokafo ha liwila oto fetu loto lobibo, Hemotina fele huliyagi numuna naba me ya ya luko itoto nemo fo hamena tili (3) uwageto hofa hu fukanogolowe, lobiye. ²⁰ Lobito, emotinasi fetu loti lomuwbabo, Lemo yatefo-metefo minabo yasi fele huliyagi numuna naba meya ya melege foti-sikisi (46) ya wito hu fukama nenako, ya hemo ya fo hamena tili (3) yako hu fukanowe, loto labe? loti lomuwbafa, ²¹ ido Yesukafo ula yagunu libo fele huliyagi numuna nabalo ya moloto wase ito ha lobiye.

²² Fetu loto lobito minoto fuliguti sinoito ya ege-ege moniyabo we hawa ya holifefe labo ne. Ido Yesu hala libo yagi ido ha mono lufuwau ya Goti hala iyabo yagi ya holiti ya holi hikitabo ne.

Yesukafo wenina muki lutina-hatinau ya wa huloto wa beti nebo ha

²³ Ena Yesukafo Goti Uta O Betibo foliku ya Yelusalemu numudo ya aubala itibibo idafa mona-mona aibo ya wenina muki yasi wati huliya holi hikito muwafa, ²⁴ ido Yesukafo wenina monatina wa beti hulinako, ya emodoka metolito minámiye. ²⁵ Emo ya we ma monala holinowe, loto wenina maleka loga o betiyámibo ne. E'e, eimolakafo wenina lutina-hatinau ya wa huloto wa betiye.

3

Yesu ya Nikodemusite ha loyolalo-melo aibo ha

¹ Ena Falisi we minagu yauti we ma nebo huliya Nikodemusi ya Yuda mono kanisole we ya ² lubuka Yesu nedo loto ya feto lomuiibo, Api lilibiyanibo we, lemo monaka ya holi minone. Hemo api lilibiyanibo we ya Gotidokati anima ne. Hemo idafa hofawa li oloto pi lumu-lumu anibo, ya Goti hemogi minámibo neko, feito li oloto piyámadi ne, loto lomuiye.

³ Feto lomuito, Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuiibo, Nemo ha ona hula lohomowe. Ma ya auba ito hofawa oloto piyámanaibo yakafo Goti wehudite weninala hiyaba o ledaibo hilala ya wa edámanogolaiye, lomuiye. ⁴ Feto lomuito, Nikodemusikafo feto loto loga o edaibo, Aiyo, we ma alo naba litaibo yakafo ya igaidana oto hofa olufo namuna bulito oloto pinaibo ne? Igaidana oto hofa olafo houmalau ya yowageto hofa ya hedanaibo ne? loto ya liye.

⁵ Lito, ya Yesukafo feto loto lomuibo, Nemo ha ona hula lohomowe. Ma ya nokuti ido Weunauti hofawa oloto piyámanabo ya Goti wehudite weninala hiyaba o ledaibo hilalau ya ma aguwámanigilae. ⁶ Wenina utinauti oloto piyabo ya aifa wenina yaidana oti minae. Ido Weunau yati hofawa oloto piyabo ya weudina ya Goti Weuna yaidana oti minae. ⁷ Hofawa oloto piyaneyo, loto lobo ya holito haka loiti-loiti kiyámo. ⁸ Asi ya hopa-napa o-o minoto ya fufu-fafa libo yako holi minane. Monawa ya igalekati apito aife? Ido u igaleka hulife? Ya ma holiyámone. Weunau yati oloto piyabo wenina ya ayaidana oti minae, loto ya liye.

⁹ Feto lito, ya Nikodemusikafo ha liwila oto feto loto loga o edaibo, Ya igaidana oto feto anubo ne? lito, ¹⁰ Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Hemo Isilaeli wenina api itibiyaniwo wema minaba, holife ladámabe? ¹¹ Nemo ha ona hula lohomowe. Lemo idafa holiyonido ido wa onido, ayalo ya loto lo oloto itibi minoba, hemotina ya hate ya holi fulo minae. ¹² Ido mikaleka idafa yagunu lobiyobo ya holi hiki ladámanako, okulumau idafa yagunu lobinobo ya igaidana oti holi hikitanabo ne? ¹³ Wenina ma okulumau yowámae. We Hula neimo mako yako okulumau minodoti lomobo ne. ¹⁴ Ido Mosesekafo homu yoimaloka ya hafali mikalo ya hosofa fefelumala lifefe loto li faka libo yamaidana oti We Hula nemo ya li faka lanigilae. ¹⁵ Li faka lanigilanako, holi hikito numunabo wenina muki ya hofawa minowa-minowa oti minomo yonigilae, loto lomuiye.

¹⁶ Ena Goti yakafo mikalo wenina muki ya lula-

hala ito yoto bibo yagunu Hipala makoko ilifi molaima, ya holi hikito munabo wenina ya u hopa aguwámoti, moda hofawa minowa-minowa oti minomo yonigilae, loto ilifi molaiye. ¹⁷ Ilifi molaibo, ya mikalo wenina lifima ha li liwila oto binowe, loto ilifi molámiye. E'e, Hipalakafu wenina li nomudina wanaiye, loto ilifi molaito lumiye. ¹⁸ Holi hikito munabo wenina ya lifima ha li liwila oto biyámanaibo ne. Ido holi hikito umámanabo wenina ya Goti Hipala makoko huliya holi hikito umámanako, yagunu lifima ha li liwila oto bibo mona onesa me ya moda mino betibo ne. ¹⁹ Ido lifima ha li liwila oto bibo monawa feito ya ne: Lamena yakafo mikalo wenina li alo alili molo beti nefa, monatina nosámido minanako, lamena ya lutina-hatina umámoti, midipu ibo ya lutina-hatina muwae. ²⁰ Nosámibo mona molo minabo wenina yasi lamena eleka fi muti, ya monate li oloto pitanaie, loti lamenalo ya ámoti minae. ²¹ Ido mona ona hula molo minabo wenina yasi Goti lulau mino edoto monate molo-molo onibo monawa ya li oloto pinogolaiye, loti lamenalo ya loti minae.

Yonikafo Yesu monala lo oloto molaibo ha

²² Ena aliga Yesugi ege-ege moniyabo we yagi Yelusalemu fulitoti Yudia mika anawalo ya uti, yalo ya minoti wenina noku i betiyae. ²³⁻²⁴ Ido Yoni ya nala numugu fulo edámabo hamenalo nenako, emokafo ayaidana oto mika ma huliya Ainoni selo Salimi numudo ya no abi oto nebo yagunu neto wenina loti-loti ato, ya noku i beti-beti aiye.

²⁵ Noku i beti-beti aito, Yoni ege moniyabo we malekamagi Yuda we magi noku iyabo mona yagunu moliya fiyae. ²⁶ Moliya fiyato, Yoni ege moniyabo we yasi Yoni nedo ya uti feto loti lomuwabo, Api lilibiyanibo we, hemo Yodani no filigaleka yola minageto we ma u wa hedoto hatula ito monala lo oloto pi lomanibo we yamakafo onesa hamena meleka wenina noku i beti neto, ya emodoka u hulae, lomuwa. ²⁷ Lomuwato, Yonikafo ha liwila oto lobibo, We ma okuluma yawalakafo idafa umámageyama eimolakafo igaidana oto linaibo ne? Moda liyámanogolaiye. ²⁸ Nemo homu feto lobiyobo, Nemo Gotikafo ilifi molaibo we Kilsto ya minámowe. Minámofa, Gotikafo u homu moloto hanula lifefe lo, loto nilifi molaito owe, loto lobiyobo hawa ya hemotina moda holitama ne. ²⁹ Hipa ma wa molo edabo ya wena linaibo ya ne. Ido hounalafo selo sinoi minoto nola fefeluma holito lula-halau ya dowo loto holinaibo ne. Yagunu nemo onesa dowo loto holiyobo mona ya lunehaneu faitibo ne. ³⁰ Emo huliya ya yoimo unaibo ne, ido nemo huline ya lumumo unaibo ne.

³¹ Ena okaleka yowauti lumibo we yakafo wenina muki li fulo ledaiye. Wenina mikaloka oloto piyonibo ya mikalo wenina minoto, mikaleka idafagunu lo minoba, okulumauti lumibo we yakafo muki li fulo ledo hulibo we ya ne. ³² Emo ya wato holito aibo idafa yagunu lo oloto molaifa, wenina yasi hala holi fulo minae. ³³⁻³⁴ Gotikafo ilifi molaibo we lula-halau ya Weuna faitoto molainako, Goti hala ya lo nebo yagunu ha libo holi hikitabo wenina yasi Goti monala ya mona ona

hula ya ne, loti li faka lo minabo ne. ³⁵ Melafokafo Hipala lula-hala muto, idafa-adafa muki ya analo molo hulibo ne. ³⁶ Goti Hipala holi hikito muwabo wenina onesa melekati ya nomudina hofawa minowa-minowa oti minomo yowabo ne. Ido Goti Hipala hala hololadámabo wenina ya mino holimo yonabo mona ya wagámanabo ne. Gotikafo eleka fi bibo mona moda mino betibo ne.

4

Yesu ya Samalia wena masi ha loyolalo-melo aibo ha

¹ Ena Falisi wenina yasi Yesugunu fetu loti holiyabo, Yonikafo ege molabo wenina naba li nuba oto noku i betito, ido Yesukafo Yoni li fulu edoto wenina naba-naba li nuba o betito noku i betibo yagunu holiyafa, ² Yesukafo eimola ya wenina ma noku i betiyámiye. Ege-ege moniyabo we yako noku i beti-beti ae. ³ Ido Wenabakafo hawa fetu labo ya holito, Yudia mika fulitoto Galili mikalo liwila oto unowe, lotu ⁴ unaibo hanu ya Samalia mikalo ya lekoto wiye.

⁵ Feito Samalia mikalo ya lekoto uto uto numuna ma huliya Sikali yalo ya u fediyé. Numunawa ya Yekopukafo hipala Yosefe mika li muibo ya li alili moloto, ⁶ ayalo ya Yekopu no hale li molaido ya folilo Yesu u ayalo fedoto, awisa lotu hale wela anawalo ya amedoto mino holiye.

⁷⁻⁸ Neto, ege-ege moniyabo we wetina-idafa meina finune, loti numudoka ya yowato, Yesu eimolako neto, Samalia wena ma no finowe, lotu lo fedito Yesukafo fetu lotu lomuiibo, Hemo no ma nomageto nanowe, lotu lomuiye. ⁹ Fetu

lomuifa, Yuda wenina ido Samalia wenina yagi wetina-idafa moi mamakeke loti moi iyaboma nenako, loto wenawa yakafo feto loto lomuibo, Hemo Yuda we makafo Samalia wena nemodoka neidafaito nogunu ya lane? liye. ¹⁰ Lito, Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Hemo Goti aifa li dowo lo ledaibo monala yagi, ido nemo no ma nomageto nanowe, loto lohomobo we monane yagi ya hofefe lanibo neko, ena ma nomo, loto laniko ya no atala yaidana oto homadi ne, lomuiye.

¹¹ Lomuito, wenawa yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, no hale fana nenako, hemo no finanibo idafaka yagi mináminako, no ma finanibo atalawa igalekati oloto pinaibogunu lane?

¹² Awatefo-holofate Yekopukafo no hale ya libo me ya ya ne. Ido emo hipala-mota yagi, sipisipila, bulumakaula yagi muki no ayau yatiko noti minama ne. Hemo ya Yekopu li fulo edoto noma li oloto pinogolo labe? lito ¹³ ya Yesukafo ha liwila oto feto lomuibo, No meuti nanabo wenina yasi hofa nogunu holinigilae. ¹⁴ Ido nemo none biyoto nanabo wenina ya nogunu hofa holiyámoti aifa minomo yoti minanigilae. Nowa ya bito muludinau ya no atalawa yaidana oto li oloto pi betiyoto, nomudina hofawa minowa-minowa oti minomo yonigilae, loto liye. ¹⁵ Feto lito, wenawa yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, hemo nowa ya nomageto noto nogunu aliga holiyámoto, melo ya loto no fi-fi o minobo ya fulitanowe, loto ya liye.

¹⁶ Feto lito ya Yesukafo lomuibo, Uto wagafo sula fito ilimito ano, lito, ¹⁷ wenawa yakafo ha liwila oto libo, Nemo wanefo ma minámiye,

lito, Yesukafo lomuiibo, Hemo wanefo minámiye, lanibo ya ona fefe loto lane. ¹⁸ Ido wagafo faifu (5) mofu moloto fulitoto anima ne. Ido onesa yagi welo kelo minanibo yo-holae hemo wanefo ya minámiye, loto lanibo ya ha ona oloto lane, lomuiye.

¹⁹ Lomuito, wenawa yakafo feto loto lomuiibo, We hofawe, hemo polofeti minanibo ya onesa ya holiyowe. ²⁰ Yagunu ya lageto holinowe. Lemo Samalia wenina awatefo-mota yasi obula melo ya Goti weudina-lutina-hatina mumo yowabo ne. Ido hemotina Yuda wenina yasi wenina muki Yelusalemuka ya Goti weudina-lutina-hatina muilo, loti lobi-lobi ama ne, lomuiye.

²¹ Lomuito, Yesukafo feto loto lomuiibo, Wena, nemo ha lohomowe. Holi hikito mino. Hamena ma alili anogolaibo, ya ageto ya hemotina Menefo weudina-lutina-hatina munabo ya obula melo ma ámanigilae. Ido Yelusalemuka yagi aguwámanigilae. ²² Hemotina ya holifefe ladámoti weudina-lutina-hatina mu-mu ae. Li nomudina waibo mona ya Yuda weninalokati nenako, lemo ya holifefe loto weude-lute-hate mu-mu o minone. ²³ Ido hamena ma anaibo ya moda fedotaiye. Yalo ya weudina-lutina-hatina muwabo wenina hula ya Weuna lulau mino edoti, eimola monala ona hulalo meyalo moloti ya Menefo weudina-lutina-hatina munigilae. Feti numunae, loto Menefokafo wenina yaidana o minabo ya moni wita aibo ne. ²⁴ Goti ya Weuna neboma nenako, yagunu weudina-lutina-hatina munabo wenina ya Weuna lulau mino edoti, eimola monala ona hulalo meyalo moloti

weudina-lutina-hatina ya munae, loto lomuiye.

²⁵ Lomuito, wenawa yakafo feto lomuibo, Me-saiya, huliya ma Kilisto ya Gotikafo ilifi molaibo we oloto pinaiye, loti labo ya nemo holi minowe. Emokafo oloto pito idafa-adafa muki ya lo oloto pi ledanogolaiye, lito ²⁶ Yesukafo lomuibo, Hemo lanibo ya nemo ya minowe, loto lomuiye.

²⁷ Feto lo neto, ege-ege moniyabo we ya liwila oti lo fedoti wenagi ha loyolalo-melo aibo yagunu hatina abi kiti, Nena ha lomuwane? Neidafaito loyolalo-melo o minaiye? loto lomunune, loti holiyafa, hena aito fulitae.

²⁸ Ena wenawa yakafo no nomula fulitoto numudoka ya liwila oto uto wenina feto loto lobibo, ²⁹ Hemotina loti we ma yakafo idafa oto moloto obo muki lo oloto pito lonumibo ya wa edalo. Ya we ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ya nefemo? lito, ³⁰ holiti numuna meyaloti lumuti ya Yesu nedo uwokelo, loti uwae.

³¹ Uwato, Yesu ege-ege moniyabo we ya emo nedo minoti, ha auba iti lomuwbabo, Api lili-biyanibo we, weka-idafa no, loti lomuwato, ³² emokafo lobibo, Hoba-idafa eitoma li minofa, ya hemotina ma holámæ, lito, ³³ ege-ege moniyabo we ya loyolalo-melo oti labo, Wenina makafo hoba-hobina ito loto limo muifemo? loti lae. ³⁴ Feto lato, ya Yesukafo lobibo, Nilifi molaibo we hala dowa kibo mona ya meyalo moloto ononala li hulanobo ya nemo wene-idafa ya ne.

³⁵ Heimotina feto loti lo-lo abo, Igana fo (4) ya hulageto ya hobina hula lotainako, lolobe nanune, loti lafa, neimo lobiyowe. Hemotina wa faka loti wati onona hila walo. Hobina hula libo

hamena onesa feto-namato ya moda fedotaito, ³⁶ liti li nuba-nuba abo wenina yasi meinawa li minae. Ya meinawa hula yakafo wenina muki nomudina hofawa minomo yonae. Yagunu idafa li hifiyabo wenina yasi hulawa li nuba abo wenina yasi maina ake inigilae. ³⁷ Yagunu ha me ya ya feto labo, Ma yasi idafa li hifi-hifi ato, ido ma yasi hulawa li nuba o-o ae, loti lo-lo abo ha ya ona ne. ³⁸ Hemotina idafa li hifiyámaguti hula li nuba anae, loto ya nemokafo idipi molowe. Onodo we masi onona liyato, hula moda lotaibo ne. Hemotina ya hulawa maina li nuba omo uwae, loto lobiyae.

³⁹ Ena Samalia wenawa yakafo numunaloti weninala feto loto lobibo, Idafa oto moloto oboma muki ya lo oloto numiye, loto lobibo ha yagunu ya weninala muki yasi Yesu holi hikito muwabo, ⁴⁰ yagunu Yesu nedo u fedoti lemogi minanune, loti Yesu wako lo edabo ya Yesukafo holi bito, loto fo hamena loiti eimotina numunatalo ya ne. ⁴¹ Minoto ha mono lobito, wenina muki holiti holi hikito muwabo, ⁴² yagunu wenawa ya feto loti lomuwabo, Homu ya hemo hakalo loto holi hikitonibo nefa, onesa ya leimote ha libo welaloti ha holito ya holi hikitone. Wewa ya ona mikau-mikau wenina li nomude wanaibo we ne, loti lae.

Yesukafo hiyaba we wenaba ma hipala idafa hilibo li faka lo edaibo ha

⁴³⁻⁴⁴ Ena Yesu ya homu lo oloto moloto feto libo, Polofeti ma eimola numuna ebalalo minanaibo ya huliya li faka ladámanigilae, loto linako, Samalia weninagi fo hamena loitiko minoto Galili

mikalo wiye. ⁴⁵ Uto Galili mikalo ya u fedito, homu ya Galili wenina muki ya Yelusalemu uti Gotikafo Uta O Betibo foliku ya minagu ya Yesu onona lito wabo yagunu emogi houna iyae.

⁴⁶ Ido Galili mikalo Kana numudo ya homu ha lito no yakafu no wainika wido yalo ya hofa liwila oto loto ne. Ido Kapeneyamu numudo hiyaba we wenaba ma nebo ya hipala idafa naba hilibo, ⁴⁷ yagunu Yesu ya Yudia mikaloti liwila oto Galili mikalo hofa lo fediye, lato ya hiyaba we wenabawa ya holito, Kana numudo Yesu nedo yoto, hipala fulinaibo hamenala selo molainako, yagunu Yesu ya lumuto, hipane li faka lo edanane, loto wako lo edaiye. ⁴⁸ Feto lo edaito, Yesukafo feto loto lomuibo, Hemotina ya idafa hofawa aubane itibiyobo idafa ya nomudina wagámanabo ya holi hikito nomámanigilae, loto liye. ⁴⁹ Feto lito, hiyaba wekafo feto loto lomuibo, Wenabao, hipane moda fulitanaiye, loto henemane oto anabe? lito ⁵⁰ Yesukafo feto loto lomuibo, Hipaka moda nomuna hofawa ne. Aifa uwo, lito ya hiyaba wekafo Yesu ha lomuibo ya holi hikitoto liwila oto wiye.

⁵¹ Ena liwila oto uto hanudo monimo lumido ya ononala liyabo we loti hatula oti ya, Hipaka moda nomuna hofawa ne, lomuwae. ⁵² Feto lomuwato, ya faka libo hamena yagunu loga o betito, emotinasi feto loti lomuwabo, Ena emo ya aso fo lusato nebo hamenalo ya ula sopaso ibo ya fulu edaiye, loti lae. ⁵³ Ido hiyaba we yakafu monawa feto loto holibo, Hamena yalo ya Yesukafo, Hipaka moda nomuna hofawa ne, loto lonumibo ne, loto holito, uto emo yagi ido

numunalo maina minabo weninala muki yagi holi hikitae. ⁵⁴ Yesukafo feito idafawa hofawa ya fetoto Yudia mikaloti Galili mikalo liwila oto uto nedo ya idafa hofawa aubala itibibo ya hamena loiti li oloto pi biye.

5

Yesukafo Beteseda momenolo ya we ma li faka lo edaibo ha

¹ Minoto aliga ya Yuda wenina foli hamenatina naba ma alili aito Yesu ya Yelusalemuka yoiye.

² Ena Yelusalemu hanu wela ma huliya Sipisipi Hanuwae, loto nebo hanu anawalo ya momeno ma nebo huliya Beteseda anawalo ya holo-hala numuna faifu (5) ya minomo wibo, ³ ayau ya wenina idafa hiliyabo, nomudina likaibo, hidina bemu ibo, utina hebilisibo, muki wenina yau uno minae. [⁴ Ena Wenabalokati enisole makafo hamena ma momenoku ya lumuto no ya li momoga aiye. Li momoga aito idafa hiliyabo wenina yauti ma homu lumuto noku ito idafa hilibo ya li faka lo edaiye. Yagunu wenina muki no ya momoga anaído ne, loti hiyaba ae.]

⁵ Ena we ma idafa hilito unomo yoibo ya melege teti-eiti (38) ya wiye. ⁶ Wito, Yesukafo wewa ya wa edoto holibo, Hamena fana uno ne, loto holito, loga o edoto libo, Hemo faka lanowe, loto holi minabe? lomuiye.

⁷ Lomuito, idafa hilibo we yakafo feto loto lomuiibo, We hofawe, we makafo no ya momoga agetoma ya noku ya fulu nedanaibo we ma mináminako, neimone lumunowe, loto fe-fe ofa, eito-eitosi fulu aliga nedoiti lumu-lumu ae,

lito ⁸ Yesukafo feto loto lomuibo, Hemo sinoito hunuka lito moniyo, lomuiye. ⁹ Lomuito, ayalo ya ula dowā lito, sinoito hunula lito wiye.

Ido fo hamena yalo ya Sabati foli hamena ya nebo ¹⁰ yagunu Yuda wenina yasi wewa idafa faka libo we ya feto loti lomuwbabo, Onesa Sabati foliku me ya ya neidafaito hunuka lito mofu minane? Ya idafa lo fukabo idafa ane, lomuwae. ¹¹ Lomuwbato, emokafo feto loto lobibo, Li faka lo nedaibo we yakafo, Hunuka lito moniyo, loto lonumibo ne, lobiye. ¹² Lobito, emotinasi loga o edoti labo, Hunuka lito moniyo, loto lohumibo we ya hema ne? lafa, ¹³ ido Yesu ya wenina mau naba minagu yau holoto wito, faka libo we ya huliya holiyāmiye.

¹⁴ Feto feyaito, aliga Yesukafo wewama ya fele huliyaḡi numuna nabau li oloto pito ya feto loto lomuibo, Uka moda dowā lotaiye. Yagunu holito ya idafa ma hena naba-naba aibo idafa ya loto yoto oloto pi numutanaiye, loto ya mona nosāmibo hofa molāmo, loto lomuiye. ¹⁵ Feto loto lomuito, we yakafo uto Yuda wenina feto loto lobibo, Lifefe lo nedaibo wema ya Yesu ya ne, loto lobiye.

¹⁶ Ena Yesukafo ya Sabati foliku ya ononawa libo yagunu ya Yuda wenina yasi li hena mofu edae. ¹⁷ Feto fe minato, Yesukafo feto loto lobibo, Menefo yakafo onona hamena-hamena li nebo yagunu neimo yagi li minowe, loto lobibo ¹⁸ yagunu emotinasi feto loti holiyabo, Yesukafo ya Sabati foli ya li hopaitaibo yako mināmiye. E'e, ito yoto Goti yagunu neimo Menefo ne, loto

eimola ya li Goti nabamaidana itaiye, loti ya idafa loiti yagunu hofu fulinune, loti holi mumo yowae.

Yesu ya Melafo ononala li-li aibo ha

¹⁹ Ena Yesukafo ha fetu lotu lobibo, Ha ona hula lobiyowe. Goti Hipala neimo lune-haneuti hane kito onona liyámanobo ne. E'e, Menefokafo onona lido ya wa edoto, ayalo yako ya li-li o minowe. Idafa-adafa muki Menefokafo lido ya Hipala nemokafo ayalo li-li o minowe.

²⁰ Menefokafo Hipala nemo lula-hala numuto, onona li nebo onona nilibi hulo ne. Ido onona me ya wa minabo yako minámiye. E'e, onona naba nilibiyageto hemotina wa edanabo ya elegendilae. ²¹ Menefo yakafo wenina fuliyabo ya li sinoi betito, nomudina hofawa li bibo ayaidana oto Hipala nemokafo we ma wena ma nomudina hofawa li binowe, lanobo ya aifa li binogolowe.

²² Ido Menefo ya wenina lifima ha liwila oto biyámanaibo ne. Ononawa ya Hipala nemo anelo molaibo ne. ²³ Feito ya Menefo huliya li faka labo wenina muki ya ayaidana oti Hipala nemo huline li faka lo minanigilae. Ma yasi Hipala nemo huline li faka ladámanabo yasi nilifi molaibo we Menefo ayaidana oti ya huliya li faka ladámanigilae.

²⁴ Nemo ha ona hula lobiyowe. Nemo hane holi lutinau moloti ido nilifi molaibo we holi hikito muwabo wenina ya nomudina hofawa minowa-minowa anabo mona ya moda litabo ne. Ido lifima ha liwila oti liyámanigilae. E'e, fulinabo mona ya fulititi, onesa meloti ya hofawa minomo yonigilae.

²⁵ Nemo ha ona hula lobiyowe. Hamena ma anaibo ya moda fedotaiye. Yalo ya fuliyabo wenina yasi Goti Hipala nemo none fefeluma holiti, nomudina hofawa minanigilae. ²⁶ Menefo nomuna hofawa minomo yoibo mona ya moda mino edaibo ne. Ido Hipala nemo yagi ayaidana oto nomune hofawa minomo yowobo mona ya mino hedanaiye, loto monawa numibo ne. ²⁷ Ido We Hulama minonako, wenina lifima ha liwila oto li binane, loto lonumibo ne. ²⁸ Ha ya holiti hatina loiti-loiti kiyámilo. Hamena molaibo ya alili ageto ya hono molagu uno minabo wenina ya nemo none fefeluma ya holiti ²⁹ sinoinigilae. Sinoiyato, ya wenina mona dowa molabo ya sinoinado ya nomudina hofawa minomo yonigilae. Ido wenina mona nosámibo molabo ya sinoinado ya lifima ha liwila oto binogolowe. ³⁰ Nemo neimone weune-lune-haneloti holito onona linobo ma minámiye. E'e, Menefo welalotiko lifimatina liwila oto bi-bi o minowe. Neimo weneloti onona linowe, loto holiyámoto, nilifi molaibo we welalotiko linowe, loto holiyonako, lifimatina liwila oto bi-bi obo ya fefe lanogolaiye, loto ya liye.

Gotikafo Yesu monala lo oloto molo nebo ha

³¹ Ido Yesukafo ha ma onu ito libo, Neimone monane lanobo yakafo hula ámanogolaiye.

³² Makafo monane lo oloto molo ne. Lo oloto molageto ya hulawa anogolaiye, loto holi minowe.

³³ Hemotina ya wenina Yoni nedo idipi molato uti loga o edato, ha ona hula lo oloto molaima ne.

³⁴ Nefa, wenina yasi monane lo oloto molanae,

loto ladámowe. Hawa lobo ya hemotina holiyato Gotikafo li nomudina wanaiye, loto heimotina yagunu ya lo minowe. ³⁵ Yoni ya le lamu yaidana oto li lamena o betima ne. Feto feyaito hamena yalo hemotina ya lamenala wa dowa moloti minama ne.

³⁶ Nefa, Yonikafo nemo monane lo oloto molaibo ya mulaloko lo oloto piye. Menefokafo onona ha lonumibo onona hula li oloto pi hulanane, loto nilifi molaito lomobo ne. Nilifi molaibo monawa ya ononane yakafo ya li oloto piye. ³⁷ Ido Menefo nilifi molaibo yakafo emo yagi monane lo oloto pibo ne. Hemotina ya eimola welaloti ha holiyámabo ne. Ido hola-wela yagi ya wagámabo ne. ³⁸ Ido nilifi molaito minobo ya hemotina holi hikito nomámanako, hala ya lutina-hatinau mino betiyámiye.

³⁹ Hemotina ha mono lufuwau ya hitoti ya nomudina hofawa minanabo monawa ya li oloto pinune, loti holiti ya hitae. Feto loti hitagu ya lufuwa yakafo ya nemo monane lo oloto molaifa, hemotina holi nomámae. ⁴⁰ Ido hemotina nemodoka ya ato nomudina hofawa li binowe, loto lofa, hemotina ya eleka hofa betito nemodoka ámae.

⁴¹ Wenina yasi nemo huline ito yonae, loto ladámowe. ⁴² Hemotina monatina ya holi minowe, Weudina-lutina-hatina Gotidoka ya minámiye. ⁴³ E'e, nemo Menefo welaloti hemotina minado lomobo nefa, hemotina nemogi houna iyámae. Ena minoto we ma eimola hala kido lo fedanaibo ya emogi houna inae. ⁴⁴ Hemotina ya wenina yasi ebotina

lanabo ya dowa holiyafa, ido Goti mako nebo wekafo ebotina lanaibo mona ya molanune, loti holiyámabo wenina ya hemotina igaidana oti holi hikito munabo ne?

⁴⁵ Ido hemotina ya emo yakafo Melafo lomuwageto sigiya lolumunogolaiye, loti ya nemogunu ladámilo. Feito minámiye. Hemotina Mosesedoka keloti minabo nefa, Mosese eimola hala yakafo sigiya lobinaibo ne. ⁴⁶ Mosesekafo ha lufuwa igu ya nemogunu ibo nenako, hemotina hala holi hikitabo neko, nemogi holi hikito nomadi ne. ⁴⁷ Nefa, hemotina Mosese hala lufuwa holi fulitanako, nemo hane igaidana oti holi hiki lanabo ne? loto ya liye.

6

Yesukafo wemoli 5,000 ya hoba-hobina li bibo ha

(Mt 14:13-21, Mk 6:30-44, Lu 9:10-17)

¹ Yesukafo ha ya lo huloto Galili momenolo huliya ma Taibeliyasi momenolo yalo ya lekoto filiga yolaleka wiye. ² Wito, wenina mau naba ya idafa-adafa hiliyabo wenina li faka lo betito monala itibito wabo yagunu ege moloti uwae. ³ Ege moloti uwato, Yesu ya ege-ege moniyabo we idipito obulalo ya yoti amedoti minae. ⁴ Ido Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito ⁵ Yesu ya wa faka loto weninawa nuba naba-nabama lo fedato wa betito Filipi loga o edoto libo, Beleti ya igaloti meina fito wenina naba me ya ya biyogeto ogofunaibo ne? loto ⁶ idafa anowe, loto holi minoto ya hepa moloto loga o edaiye.

⁷ Loga o edaito, ya Filipikafo ha liwila oto lomuibo, We makafo igana eiti (8) ya onona lito meinala lito molomo yonaibo yakafo beleti meina fito biyogeto houmatina ámanogolaiye, lomuiye. ⁸ Lomuito, ege-ege moniyabo we yauti ma Saimoni Pita unalafo Adulu yakafo fetoto loto lomuibo, ⁹ Melo ya hipa ma nebo yakafo beleti suwa baligunu lifefe labo faifu (5) ido laefa loiti yagi li nefa, wenina mau naba minanako, efo yakafo neidafa anune? liye. ¹⁰ Fetoto lito, Yesukafo libo, Hemotina wenina lobiyato ya li nuba oti mikalo minalo, lito minato mika yalo ya suwa eba naba-naba nedo ya wemoli faifu tauseni (5,000) ya amedoti minomo uwae.

¹¹ Feti amedoti minomo uwato Yesukafo beleti ya lito, dowae, lalowe, lomuto, weninawa nuba naba amedoti minabo ya hona molo biye. Ido laefa yagi ayaidana oto ya feito nanune, loti holiyado ya biye. ¹² Bito, hobina noti-noti houmatina aito Yesukafo ege-ege moniyabo we fetoto loto lobibo, Luma nebo ya u hopa otanaiye. Li haka alo, lito ¹³ beleti suwa baligunu lifefe labo faifu (5) yamakafo luma neboma ya haka oti owo egepisa naba tuwelu (12) ya holiyato lumuto faito fulitaiye.

¹⁴ Ido wenina aubala itibibo idafa fetoto feyaibo monala wati ya fetoto loti labo, Polofeti yama mikaleka oloto pinaiye, loti laboma moda me ya ya ne, loti ¹⁵ ido Yesu li hona o edoti adinagunu liti hiyabate wehudi buli edanune, loti ato, ya wa betifefe lototo fulo betitoto, eimolako obulalo ya yoiye.

*Yesu ya no mulalo lala-lala ito wibo ha
(Mt 14:22-33, Mk 6:45-52)*

¹⁶ Ena lunaga fo sapito ya ege-ege moniyabo we ya momeno anawalo lumuti ¹⁷ Kapeneyamu numudo liwila oto unune, loti sipiku yowae. Sipiku yowato, midipu naba ito ya Yesu lo fedámito wewa yako uwafa, ¹⁸ asi auba ito, no halafu naba itaito, ¹⁹ uti alo faiga faifufe (5), ido sikisife (6), kilomita yaidalo uti no lusaku ya u fedato, Yesu ya no mulalo ya lala-lala ito egetina uto sipi ya li alo alili molaito wa edoti ya utina ololo aiye. ²⁰ Feto fe minato, ya sutina fito libo, Nemoma minowe. Hemotina ya holi biyámaneyo, loto lobiye. ²¹ Lobito, sipiku ya yowo, loti ilimi molo itoti ya unune, loto holiyabo ebalokama sipi ya aloko u ayalo fediye.

Wenina yasi Yesu moni witala abo ha

²² Ena wenina nuba naba-naba ya momeno filiga yolaleka uno minato, ho lito ya feto loti labo, Aso lubuka ya sipi mako yako neto ya wa minogeto ayau ege-ege moniyabo we ya Yesu fulo edo itoti eimotinako yoti uwaboma ne, loti holiyae. ²³ Feto loti holiti minato ya Taibeliyasi numudoti sipi ma ya Wenabakafo dowae, lalowe, lomuto hobina bito, nado yaloma ya lo fedato, ²⁴ wenina yasi Yesugi ido ege moniyabo we yagi melo minámae, loti holiti ya sipiku ya yoti Kapeneyamu numudoka liwila oti uti yalo moni witala ae.

Yesu ya okulumauti hobina nebo ha

²⁵ Momeno wela meleka ya weninawa Yesu moni witala oti li oloto piti ya feto loti lomuwabo,

Api lilibiyaniho we, hemo nenafeko anibo ne? loti loga o edato ²⁶ Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina idafa mona hofawa aubane itibiyoto wa minabo yagunu ya holámae. Wetina-idafa biyoto noti houmatina aibo yamagunu ya nemo moni wita minae. ²⁷ Hemotina ya onona liti hobina aifa idafa u hopa unaibo idafa yagunu ya holiyámilo. Nomudina hofawa minowa-minowa anabo hobina yagunu ya ononawa liyalo. Nemo We Hula ya Goti Menefokafo lufuwala molo numibo yagunu ya nemo hofawa minomo yonabo hobinawa ya binogolowe, lobiye.

²⁸ Lobito, feto loti liwila oti loga o edabo, Lemo nena-idafa oto Goti ononala li minanune? lato, ²⁹ Yesukafo liwila oto lobibo, Gotikafo nilifinako, holi hikito numu-numu o minabo wenina ya Goti ononala li minabo wenina minae, loto ya liye.

³⁰ Feto lito, emotinasi liwila oti lomuwabo, Ena nena idafa ma hofawa eitoma aubaka lilibiyaniho idafa ya li oloto piyageto wato holi hikito humunune? Hemo nena onona linane? ³¹ Awatefo holofate-mota yasi mika hafali mikalo ya wetina-idafa huliya mana no-no abo yagunu feto libo,

Nanae, loto okulumauti hobina bibo ne, loto ha mono lufuwau (Kis 16:4, Sng 78:24) ya nebo ne, loti lae. ³² Feto lato, Yesukafo feto loto lobibo, Ha ona hula lobiyowe. Mosesekafo ya okulumauti hobina biyámima ne. E'e, Menefokafo ya okulumauti hobina hula bi ne. ³³ Hobina okulumaukati lumuto mikaleka wenina nomudina hofawa li oloto pi bibo ya Goti hobinala hula ya ne, lito ³⁴ emotinasi feto loti lomuwabo, Wenaba,

hemo hobina lanibo ya hamena-hamena lumu-toko mino, lomuwae. ³⁵ Lomuwato, Yesukafo fetoto loto lobibo, Nomudina hofawa mino-mino abo hobina ya nemo ya minowe. Nemodoka abo wenina ya moda inagunu fuliyámanigilae. Ido holi hikito numu minabo wenina ya moda no yagunu holiyámanigilae.

³⁶ Feito nefa, hemotina ya nemo wa nedafa, wati holi hikito nomámae, loto ya lobitoma ne. ³⁷ Menefokafo numu nebo wenina ya nemodoka lo hulanabo ne. Ido wenina nemodo anabo ya ma li hopa fulo betiyámanogolowe.

³⁸ Okulumauti lomobo ya neimone weneloti ha ononawa linowe, loto lomámowe. E'e, nilifi molaibo we welaloti ha ononawa linowe, loto lomobo ne. ³⁹ Menefokafo numibo wenina muki yauti ma u hopa aguwámanaē, loto wa betito hiyaba o betito hamena nabalo ya muki li sinoi betinogolowe, loto lobo ha ya nilifi molaibo we hala dowá kibo ha ya ne. ⁴⁰ Hipala nemo wa nedofefe loti wa nedoti, holi hikito numunabo wenina muki ya nomudina hofawa minomo yoti minanigilae, loto lobo ha ya Menefo hala dowá kibo ha ya ne. Ena neimone hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe, loto ya liye.

⁴¹ Fetoto loto ya okulumauti hobina ya nemo ya minowe, libogunu ya Yuda wenina yasi holi nosámibogi ha fetoto loti ⁴² lo minabo, Ena, me ya we ya Yosefe hipala Yesu olafote melafote loiti ya lemo wa betiyonima ne. Ido okulumauti lomoma ne, loto libo ya neidafaito fetoto loto ya lo ne? lae.

⁴³ Fetoto lato, Yesukafo liwila ototo fetoto lobibo, Hemotinau ya holiyabo nosámibogi fetoto ya

ladámilo. ⁴⁴ We ma eimola lula-halauti holito nemodoka anaibo ya ma minámiye. E'e, Menefo nilifibo yakafu ika o betiyagetoko anabo ne. Weninawa ya neimo hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe. ⁴⁵ Polofeti yasi fetu labo,

Goti eimolakafu wenina muki ha mono api itibinogolaiye,

loti ha mono lufuwau (Ais 54:13) ya nebo ne. Yagunu wenina ya Menefokafu ha lobito api itibibo ya hawa holiyabo wenina ya nemodoka anigilae.

⁴⁶ Menefo wa edabo wenina ya ma minámae. E'e, Gotidokati lomobo we nemo makokafu Menefo wa edobo we ya minowe. ⁴⁷ Nemo ha ona hula lobiyowe. Ma yasi nemo holi hikito nomabo wenina ya nomudina hofawa minomo yotiko minanigilae. ⁴⁸ Nomudina hofawa minanabo hobinawa ya nemo ya minowe. ⁴⁹ Hemotina awatinafo-holofatina ya mika hafali mikalo ya wetina-idafa huliya mana oloto pito ya noti minoti fuliyabo ne. ⁵⁰ Nefa, wenina masi okulumauti lumibo hobina nanabo wenina ya fuliyámanigilae. Ya hobinawa nemodoka me ya ne. ⁵¹ Nomudina hofawa minanabo hobinawa ya okulumauti lomobo nemo neimone ya minowe. Yagunu ma yasi nemodokati hobina noti ya minomo yoti minowa-minowa oti minanigilae. Nemo milane ya hobinaidana ne. Mikau-mikau wenina nomudina hofawa minomo yonae, lotu ya milane binogolowe, lotu liye.

⁵² Yagunu Yuda wenina heimotina ha loy-oilumu oti fetu lotu labo, We ya igaidana otu milala lomagefo nanubogunu liye? lae.

⁵³ Feto lato, Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina ya We Hula nemo milane ido lunune námanabo ya nomudina hofawa minanabo mona ya lutinau mino betiyámanogolaiye. ⁵⁴ Ma yasi nemo milane lunune notiko minanabo wenina ya minowa-minowa oti minato neimo hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe. ⁵⁵ Nemo milane ya hobina hula ne. Ido lunune ya no hula ne. ⁵⁶ Nemo milane ido lunune notiko minanabo wenina ya nemo luneu mino nedanigilae. Ido nemo yagi emotina lutinau mino betinogolowe. ⁵⁷ Menefo ya minowa-minowa oto nebo we yakafo nilifi molaito lomobo yagunu Menefodo metolito mino-mino o minowe. Feito minoto nemo noti minanabo wenina yagi ayaidana oti nemodo metoliti minanabo ya minomo yoti minanigilae. ⁵⁸ Okulumauti hobina ya monawa feito ne: Ya awatinafo-holofatina yasi mana noti ya minoti fuliyama nefa, nemo hobinane me ya nanabo wenina ya minomo yoti minowa-minowa oti minanigilae, loto ya lobiye. ⁵⁹ Hawa ya Kapeneyamu numudo mono numugu ya minoto ya lobito apinapi itibiye.

Yesu ya nomude hofawa minanubo hala li nebo ha

⁶⁰ Feto loto api itibito, ya ege molabo wenina yauti wenina abi loti holiti feto labo, Ha ya holiyonibo henaidana oto liye. Ya hema holinaibo ne? loti ⁶¹ ya eleka hofa betito Yesukafo ya lula-halau holito feto loto lobibo, Hemotina ha ya holiyabo nosámife? ⁶² Feti holiyabo ya We Hula nemo

homu minobo ebato liwila oto yowoto ya nomu-
dinagunu watima ya neidafa anabo ne? ⁶³ Ute
etuwa ido mila yakafo nomude hofawa minomo
yonubo hanuwa ma minámiye. E'e, nomude
hofawa minomo yonubo hanuwa ya Goti Weuna
ononala ne. Nemo ha lobiyobo ya weudina ido
nomudina hofawa minomo yonabo hanuwa ya
ne. ⁶⁴ Nefa, hemotinadokati wenina malekaloka
holi hiki ladámo minae, loto lobiye. Yesu ya
holi hikito umámabo ya aidena yoimalokati wa
beti huloto wa betimo yoiye. Ido ayaidana oto
uwolafo adinalo molanaibo we yagi wa edofefe
loto wa ne. ⁶⁵ Ido ha ma feto loto onu ito libo,
Yagunu ya feto loto lobiyoma ne. Wenina ya
Menefokafo li aila i betiyámageto nemodoka loti
minanabo ma minámiye, loto ya liye.

⁶⁶ Ena hamena yaloti ya ege molabo wenina
yauti wenina abi loti emo nedo ya minámanune,
loti eleka hofa betito fulo edae. ⁶⁷ Yagunu
Yesukafo ege-ege moniyabo we tuwelu (12) ya
loga o betito libo, Hemotina ayaidana oti fulo
nedanune, loti lo minafe? liye.

⁶⁸ Ido Saimoni Pitakafo feto loto lomuibo, Wen-
abao, hemo fulo hedoto hemado unubo ne?
Hemo makokafo nomude hofawa minanubo hala
li minane. ⁶⁹ Lemo ya hemo holi hikito humuto
feto loto holi humu minonibo ya hemo ya Goti-
dokati fele we minane, lomuiye.

⁷⁰ Lomuito, Yesukafo feto loto lobibo,
Nemokafo hemotina tuwelu (12) ya sutina fiyofa,
ido hemotina yauti ma ya Satanidoka keloto
ne, loto ya lobiye. ⁷¹ Hawa lobibo ya ege-ege
moniyabo we tuwelu (12) yauti ya we ma uwolafo

adinalo molanaibo we Saimoni Isikaliyoti hipala
Yudasi yagunu liye.

7

Yesu unalafo-mota holi hikito umámabo ha

¹ Ena Yudia ebalo Yuda wenina yasi, Yesu hofanune, loti hudala hiyabo yagunu mikatina fulitoto Galili mikalo yako u yaleka meleka oto moniye. ² Feito moni neto, Yuda wenina numuna holo-hala huwabo foliwa hamenatina alili aiye. ³ Alili aito, Yesu unalafo-mota yasi fetoto loti lomuwabo, Hemo ya aubaka itibiyonibo idafa ma li oloto piyageto hege molabo wenina yasi wanae, loto ya eba me ya fulitoto ya Yudia mikalo ya uto itibiyo. ⁴ Ma yakafo li oloto pinowe, lanaibo ya faluku oto minoto onona linaibo ya ma minámiye. Yagunu hemo ya onona yaidana linowe, loto holinanibo ya uto wenina muki ya li oloto pi biyageto wanae, loti ⁵ unalafo-mota yasi holi hikito umámoti fetoto lae.

⁶ Lato, ya Yesukafo fetoto loto lobibo, Hemotina hamena-hamenau ya idafa anune, lotima aifa anigilae. Nemo hamenane ya onesa lo fedámiye.

⁷ Wenina yasi ya hemotina holi nosámibo biyámanigilae. Nemo ya monatina nosámibo ya lo oloto pi betiyobo yagunu holi nosámibo numu minae. ⁸ Heimotinako foliku ya wilalo. Nemo ya hamenane lo fedámibo, yagunu ya onesa fetoto-namato ya aguwámanogolowe, loto lobiye. ⁹ Fetoto loto Galili mikalo ya ne.

¹⁰ Ena unalafo-mota homu uwato, aliga eimolako umalo pito wiye. ¹¹ Ena foliku ya Yuda

wenina hiyaba we yasi moni witala oti feto loti loga-loga abo, Igaleka ne? loti lae. ¹² Ido aifa wenina yasi emogunu momona oti humomo fimo yowae. Yauti malekamasi, Emo ya we dowae ne, lato ido malekamasi, E'e, feito minámiye. Emo ya wenina hotina i ne, loti lafa, ¹³ Yuda we hiyaba we holitina ya holiti ha oloto ladámae.

Yesu numuna holo-hala huwabo foliku ya api itibibo ha

¹⁴ Ena foli hofalau ya Yesukafo ya fele huliya numuna naba hilalau ya yoto ha mono loto api-napi itibito, ¹⁵ Yuda we hiyaba we yasi, Aiyo, lo holiye, loti ya feto loti labo, Lemo lu-fuwa numunateu ya yowámima nenako, igalekati loto ha mono monawa ya holito liye? lato ¹⁶ Yesukafo feto loto lobibo, Nemo mono api itibiyobo ya nemodokati minámiye. E'e, nilifi molaibo we yalekati ne. ¹⁷ Yagunu wenina masi ha mono monawa me ya ya Gotidokati nefemo, ido neimo Yesudokati ne? loti moni wita anabo wenina yauti Goti hala dowae kido hololanune, loti holinabo wenina yasi monawa holinigilae. ¹⁸ Makafo eimola halaukati holito lanaibo we ya eimola huliya yoto minanaiye, loto lanogolaifa, nemokafo nilifi molaibo we huliya yoto minanaiye, loto lobo ya mona ona hulako moloto, nosámibo mona ma ya uneu minámiye.

¹⁹ Mosesekafo ya lo molaibo ha lo oloto pi bima nefa, hemotinalokati ya ma lo molaibo ha hololabo we ma minámae. Ena hemotina nena idafagunu ya hofa nedanune, loti ya lo minae? lobiye. ²⁰ Lobito, ya wenina aifa wenina yasi feto loti labo, Hemo ya Satani himiwelakafo

luka-hakau mino hedaiye. Hemo hema hofu hedanowe, loto liye? lae. ²¹ Lato, ena Yesukafo fetu loto lobibo, Nemo Sabati foliku idafa hofawa mako aubane itibiyobo yagunu oti aiyo, loti lo yaleka meleka oti hofu hedanune, loti lo minae. ²² Mosesekafo hipatina-mota utinalo Goti anela fukanune, loto lobima nefa, ya monawa ya Mosesekafo api itibiyámito, awalafo-holofala yasi apiyama ne. Fetu lobinako, hemotina Sabati foliku ya Goti anela fuko-fuko o minae. ²³ Yagunu ya Mosesekafo ha lo molaibo ya holi fulitotanune, loti ya Sabati foliku ya hipatina-mota utinalo ya Goti anela fuko betiti ononawa ya li-li o minae. Fetu fe minabo nemo ya Sabati foliku ya we ma ula-falau muki ya lifefe lo edobo yagunu ya neidafaiti ya holi nosámibo nomae? ²⁴ Wenina monatina wafefe ladámotima aifa hopa lifima hawa ya ladámilo. Wafefe lanado yaloko lalo, loto lobiye.

Yesu ya Goti ilifi molaibo we Kilisto nefe? loti loga abo ha

²⁵ Ena Yelusalemu wenina yauti masi fetu loti labo, We ya hofanune, loti lo-lo aboma ya moda me ya ya nebo yae. ²⁶ Neidafaito ha olotoko libo ya mono hiyaba we yasi ha lo fuko edámabo minae? Ya monala holiyabo ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holiyafe? ²⁷ E'e, Yesu oloto pibo eba ya holi minoba, Goti ilifi molaibo we Kilisto oloto pinaibo ya ebala ya holifefe ladámanogolone, loti ya lae.

²⁸ Feti labo yagunu Yesukafo ya fele huliyagi numuna nabau ya ha mono api itibi minoto lo

faka loto libo, E'e, hemotina wafefe loti wa nedoti nemo oloto piyobo eba ya holi minone, lafa, lomobo ya neimo lune-haneuti holito lomámobo ne. Mona ona hula yawala nebo yakafo nilifi molaito lomobo ne. Ido emogunu ya hemotina hatina kifefe loti holámæ. ²⁹ Nemo ya eimola lula hamanauti nilifi molaito lomobo nenako, nemo wa edofefe lo minowe, loto liye.

³⁰ Hawa fetu libogunu nala i edanune, loti lafa, hamenala onesa lo fedámibo yagunu adina hena aito fulitæ.

³¹ Ena wenina aifa wenina muki yasi Yesu holi hikito muti fetu loti lo minabo, We me ya yakafo idafa hofawa aubala lilibi nebo ya Goti ilifi molaibo we Kilisto lo fedanaibo yakafo we me ya li yoima o edoto ya li oloto pinogolaife? loti ya lae.

Yesu nala fi edalo, loti himiwe idipi molabo ha

³² Ena wenina mau minabo yasi hawa emogunu momona oti humomo fiti lato ya Falisi we yasi holiti, Goti sokila hi mu-mu abo we hiyabatina we yagi ya loyolalo-melo oti, Yesu ya nala fi edalo, loti fele huliyagi numuna naba himiwe idipi molato uwabo, ³³ yagunu Yesukafo fetu loto libo, Nemo hamena fouma efoma hemotinagi minoto nilifi molaibo we nedoka liwila anogolowe. ³⁴ Liwila oto, hemotina nemogunu moni wita oti li oloto piti wa nedámanigilæ. Ido uto minanodo ya hemotina ma aguwámanigilæ, lobiye. ³⁵ Lobito, Yuda wenina yasi fetu loti loyolalo-melo abo, Wewa ya igaleka uwageto moni witala oto li oloto

piyámanubo ha liye? Yuda weninasi Giliki mikalo minomo uwadoka ya uto Giliki wenina ha mono lobinowe, loto holito life? ³⁶ Moni witane oti li oloto piti wa nedámanigilae, loto, ido unodo yalo ya ma aguwámanigilae, loto libo ya igaidanagunu liye? loti ya loyolalo-melo ae.

Yesu holi hikito munabo ya no atalawa yaidana anabo ha

³⁷ Ena Yuda wenina yasi foli minomo yoti mino hulanune, loti wenina nuba naba-naba iti minato, Yesukafo sinoito minoto ha auba ito libo, Ma yasi nogunu holinabo ya nemodoka loti nanae. ³⁸ Ido ma yasi holi hikito numu minanabo yagunu ha mono lufuwatina yau fetu loti iyabo, Yaidana abo wenina ya no atala yaidana oto lutina-hatinau li oloto pi betiyageto no yaidana oto lumutoko minanogolaiye, loti ya iyabo ne, loto ³⁹ hawa libo ya Weuna yagunu liye. Ido monawa feito ne. Yesu holi hikito muwabo wenina ya Weuna Fele binowe, loto ya Yesu hamena yalo ya okulumau lamenala lulau ya liwila oto yowáminako, ya Weuna lomámibo ne.

Yesugunu holiti fokiti u filiga-filiga abo ha

⁴⁰ Ido wenina ya ha ya holiyagu yauti masi Yesugunu fetu labo, Emo ya polofeti yama ona ne, lato ⁴¹ ido masi, Emo ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, lato, ido malekaloka yauti masi, Fulitalo. Kilisto ya Galili mikalo oloto pinaibo nefe? E'e, ⁴² Kilisto ya Defiti numuna atala Betelehemu yalo Defiti yufa fibo wenina yauti oloto pinogolaiye, loti ha mono lufuwau ya fetu

loti iyaboma ne, loti lanako, ⁴³ wenina muki ya emogunu ha eito-eito loti foki yaleka-meleka oti, ⁴⁴ malekamasi nala hofu edanune, loti lafa, adina hena aito fulo edae.

Yuda hiyabatina we yasi Yesu holi hikito umámabo ha

⁴⁵ Ena fele huliyagi numuna naba himiwe ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we ido Falisi we minado ya liwila oti uwato, loga o betiti labo, Hemotina neidafaiti liyámoti aifa ae? loti loga ato, ⁴⁶ himiwe yasi ha liwila oti labo, Ena, wewa ha libo yaidana oti homuma ladámabo nenako, loto liyámoto aifa one, lato, ⁴⁷ Falisi we yasi ha liwila oti lobiyabo, Hemotina yagi ya hotina ife? ⁴⁸ Hiyaba we wenaba yauti ido Falisi we lemodokati ya ma holi hikito muwobe? ⁴⁹ E'e, ya ma fetu ámonibo nefa, wenina aifa wenina nuba minabo yama lo molaibo ha ya holiyámoti, Goti nomunalo u hopa unabo wenina yamako holi hikito muwae, loti ya lae.

⁵⁰ Fetu lato, ena hounatinafo we ma Nikodemusi ya homu Yesu nedo wibo we ya fetu loto lobibo, ⁵¹ Hemotina we ma monala ya loga o edoti holiyámoti, ido monala nosámibo wa edámoti lifima ha lobinabo yamaidana aiye. Fetu feyalo, loto lo molaibo ha lufuwa iyagu yau fetu loto nebo nefe? Feito minámiye, lito, ⁵² hounalafo-mota yasi ha fetu loti liwila oti labo, Ena, hemo yagi Galili mikaloti abe? Ha mono lufuwau ya hitoto walo. Polofeti ya Galili mikaloti oloto piyámanabo ne, loto nebo ya walo, loti lae. [⁵³ Fetu loti upatoti numunatinau-numunatinau uwae.

8

Hume-ugele wena ma Yesu nedo ilimiti abo ha

¹ Ena Yesu ya Olifi obulalo ya yoto neto, ² ho lito yaloti liwila oto fele huliyagi numuna naba hialalau yoito, wenina masi emodoka loti nuba ato, yalo amedoto minoto ha mono lobito api itibito, ³ lo molaibo ha api itibi-itibi abo we ido Falisi we yasi wena ma hume-ugele o nedo wa edoti li oloto piti Yesu nedo ilimiti uti li nomudinalo sinoi edoti ⁴ Yesu fetu loti lomuwabo, Api lilibiyanibo we, wena me yakafo hume-ugele o nedo wa edoto li oloto piyone. ⁵ Yagunu Mosesekafo wena yaidana anabo ya hefanagunu hofu beti fulilo, loto lo molaibo ha yamo lolumiye. Ido hemodokati ya neidafaiye loto ne? loti ⁶ ya aifa fetu loti loga o edoti, ha li yaidana-meidana hama lagetoma ya sigiya lo edanune, loti hepa moloti lae. Fetu lato, Yesukafo huba ito anagunu mikalo ya lufuwa iye.

⁷ Lufuwa i neto, loga-miga o edato, emo ya sinoito fetu loto lobibo, Hemotina yauti ma lifimala minámage to minanaibo we yakafo apito hefanagunu hofage to ya hofalo. ⁸ Fetu lototo hofa huba ito mikalo ya lufuwa iye.

⁹ Ena emotinasi hala holiti hiyabatina we we kilofo ya homu wito wa edoti mako ege uti u hulato, wena ya Yesu nomunalo eimolako ya ne.

¹⁰ Ena Yesu ya sinoito loga o edoto libo, Wenao, igaleka uwae? Lifima ha ma lohómámabo nefe? lito ¹¹ wenawa yakafo libo, Wenaba, ma minámiye, lito ya Yesukafo libo, Ena nemo yagi

lifima ha ma lohomámanogolowe. Hemo ya liwila oto uto mona nosámibo ya hofa molámo, lomuiye.]

Yesu ya wenina mikau-mikau lamenate nebo ha

¹² Ena Yesukafo wenina ha ma onu ito lobibo, Nemo wenina mikau-mikau ya lamenatina minonako, ma nemo nege-nege moninabo ya midipu igu ya moniyámanigilae. E'e, nomudina hofawa minanabo lamenawa ya mino betinogolaiye, liye. ¹³ Lito, Falisi we yasi fetu loti lomuwapo, Me ya ya hemo heimo monaka lo oloto molanibo yama holiyonibo hula minámiye, lato, ¹⁴ Yesukafo fetu loto lobibo, Nemo ya obo ebalekati ido unobo ebaloka ya monawa holi minonako, nemo neimo monane lo oloto moloto hulawa o ne. Hemotina ya obo ebalokati ido unobo ebaloka ya monawa holiyámoti holi hopaitae. ¹⁵ Hemotina lifima ha lo-lo o minabo yakafo etuwa o ne. Nemo ya lifima ha ya onesa ladámanobo ne. ¹⁶ Nefa, ido ma lanowe, loto lanobo ya moda ona hula lanobo ne. Nemo lifima ha ya neimoko lanobo minámiye. E'e, Menefo nilifi molaibo yakafo ane li faka lagetoto lanobo yagunu hula anogolaiye. ¹⁷ Ido heimotina lo molaibo ha lufuwatinau yau fetu libo, We loiti yasi we ma monala lo oloto pitoma hula ne, loto ya lufuwau yau nebo ne. ¹⁸ Yagunu ya nemo monane lo oloto piyoto ido Menefo nilifi molaibo yakafo ayaidana oto monane lo oloto pi ne, loto ya liye.

¹⁹ Ha ya fetu loto lobito, emotinasi loga o edoti labo, Mekafo iga ya ne? lato ya emokafo

lobibo, Hemotina nemo wa nedofefe ladámanako, Menefo ayaidana oti holifefe ladámae. Nemo ya wa nedofefe labo neko Menefo yagi holifefe ladi ne.

²⁰ Feto loto Yesukafo fele huliyagi numuna nabau ya hefana molabo huwamena negu eba mau ya ha mono lobito ha ya liye. Ena hamenala onesa alili ámibo yagunu ya adina hena aito nala numugu ya fulo edámae.

Uto minanodo ya hemotina aguwámanigilae, loto Yesukafo libo ha

²¹ Ena Yesukafo onu ito feto loto lobibo, Nemo fulo betito uwoto hemotina nemogunu moni wita oti ya lifimatinagi minoti fulinabo ne. Nemo uto minanodo ya hemotina aguwámanigilae, lito

²² Yuda wenina yasi labo, Nemo unodoka ya aguwámanigilae, loto libo ya neidafaito ya liye? Eimola nedala lito fulinogolo lifemo? lato,

²³ Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina ya wakati minae. Nemo ya okalekati minowe. Hemotina ya mikalo meloti minafa, nemo ya mikalo meloti minámowe. ²⁴ Yagunu ya lifimatinagi ya minoti fulinabo ne, loto ya lobiyobo ne. Nemo minobo me ya ya monane lobi-lobi obo ya holi hiki ladámanabo ya lifimatina aifa mino betiyageto fulinigilae, loto ya liye.

²⁵ Feto lito, ya emotinasi loga o edoti labo, Ena, hemo hema minane? lato, Yesukafo lobibo, Onona apiyodoti lobi-lobi obo aya efo ya ne.

²⁶ Nemo ya hemotina lifimatina ido henatina yagunu ha abi li minofa, nilifi molaibo we yakafo eimola ha ona hula lo-lo o neto, neimo ya emo

welauti holiyodo ya mikalo melo lo oloto molowe, loto liye.

²⁷ Hawa ya Melafogunu fetu loto lobifa, emotina yasi holifefe ladámae. ²⁸ Yagunu Yesukafo onu ito fetu loto lobibo, Hemotina We Hula nemo yá yofolo hofu nedoti li faka yoisa lo nedanado ya monane holifefe lanigilae. Ido neimone lune-haneuti holito idafa ma ámoto, Menefokafo api nilibibo hawa ya lo minobo yagi ya holifefe lanigilae. ²⁹ Nilifi molaibo we ya nemodoka mino nedaito, nemo hamena-hamena idafa oto holibo dowa libo yagunu nemo ma fulu nedámiye, loto ³⁰ ha fetu lo neto wenina abi holi hikito muwae.

Ha ona hula yakafo wina ledaibo ha

³¹ Ena Yesukafo holi hikito muwabo Yuda wenina fetu loto lobibo, Hemotina ya nemo hanelo moni minanabo ya nemo nege moniyabo wenina hula minanigilae. ³² Feti minoti ha ona hula ya holifefe lato, aya hawa ona hula yakafo wina betinogolaiye, loto liye. ³³ Fetu lito, emotinasi ha liwila oti fetu loti lomuwafo, Lemo Abalahamu yufa fibo weninala minonibo ya ma nala i ledato minámoninako, hemo wina betinaibo ne, loto lanibo ya neidafaito lane? lomuwafo.

³⁴ Lomuwafo, Yesukafo ha liwila oto fetu loto lobibo, Nemo ha ona lama lobiyowe. Ma yasi nosámibo mona molabo ya monawa yakafo nala i betito, nalalo houba-naba o minabo yagunu lowe. ³⁵ Nala i betibo wenina wenabatina numuna ebalalo ya hamena-hamena hiyaba oti minomo yowámanigilae. E'e, Hipala ya Melafo

numunala ebalalo ya hamena-hamena minowa-minowa oto minomo yonogolaiye. ³⁶ Yagunu ya Hipala nemo wina betiyotoma hemotina ona nala i betiyámageto minanigilae.

³⁷ Hemotina Abalahamu yufa fibo weninala minabo ya moda holi minowe. Feti minafa, nemo hane ya hemotinaloka hopopo o nenako, hofu nedo fulinune, loti lo-lo o minae. ³⁸ Nemo Menefodoka idafa wa obo ya lo-lo o minowe. Ido hemotina heimotina metinafodokati idafa holiti ya fe-fe minae, lotu lobito, ³⁹ Lemo metefo Abalahamu ne, loti ha liwila oti lomuwato, ya Yesukafo fetu lotu lobibo, Hemotina Abalahamu yufa fibo weninala hula minabo neko emo monala yaidana oti molo minadi ne. ⁴⁰ Nefa, Gotidokati ha ona hula holiyobo lobi minobo ya hemotina hofu nedanune, loti lo minae. Idafa yaidana Abalahamukafo feyámibo ne. ⁴¹ Hemotina ya heimotina metinafo hanulalo ya egeto moloti lala i-i o minae, lito ya emotinasi fetu lomuwabo, Hopa hanudoti oloto piyonibo minámiye. Metefo mako Goti ne, lato, ⁴² Yesukafo fetu lotu lobibo, Nemo ya Gotite minoidoti lomobo ne. Neimo lune-haneuti holito lomámobo ne. E'e, emokafo nilifi molaito lomoboma nenako, hemotina metinafo ya Goti nebo neko, lutina-hatina ya nemo nomadi ne.

⁴³ Neidafaiti ya ha lobo ya holifefe ladámo minae? Nemo ha lobo ya hemotina ogofuti holiyámabo yagunu ya holifefe ladámo minae.

⁴⁴ Hemotina metinafo Satani weninala minoti, metinafo feyaibo mona ya meyalu molanune, loti holiti minae. Emo ya hana yoimaukati hofu beti

fulimo yoibo we ya ne. Ido lula-halau ha ona ma mináminako, ha ona hula holi fulitaibo we ya ne. Emo ya ha sugi we ido sugi yawala nebo yakafa eimola monala ya moloto ha sugi lo-lo o ne. ⁴⁵ Ido nemo ya ha ona hula lobi-lobi o minofa, hemotina hane ya holi fulo minae. ⁴⁶ Hemotinalokati masi nemo lifimane lanabo ya fowe loti ladámanigilae. Nemo ha ona hula lobiyobo ya neidafaiti holi hikito nomámae? ⁴⁷ Wenina ma Goti weninala minabo yasi ha libo moda holi minae. Hemotina Goti weninala minámanako, hala holi fulo minae, loto ya liye.

Nemo Abalahamu oloto piyámito minobo wema minowe, loto Yesukafo libo ha

⁴⁸ Feto lito, Yuda wenina yasi ha liwila oti fetoto loti ya lomuwabo, Hemo Samalia we ma Satani himiwela luka-hakau yoto ne, loto ya ha ona lo minobe? lato, ⁴⁹ Yesukafo ha liwila ototo fetoto lobibo, Satani himiwela lune-haneu minámiye. E'e, nemo Menefo huliya li faka lo minofa, hemotina ya nemo huline ya ito lumuti fulo minae. ⁵⁰ Nemo neimone huline yonaiye, loto ladámowe. Makafo huline li faka lo nedanaibo ya hona moloto lifefe lanaibo we ne. ⁵¹ Nemo ha ona hula lobiyowe. Ma yasi nemo hane li minanabo wenina ya fuliyámanigilae. E'e, moda minowaminowa oti minomo yonabo ne, loto ya liye.

⁵² Feto lito, Yuda wenina yasi fetoto loti lomuwabo, Hemo Satani himiwela luka-hakau mino hedaibo ya onesa ona holi minone. Abalahamu moda fulibo ne. Ido polofeti ya ayaidana oti fuliyabo ne. Ido hemo fetoto lanibo, Nemo hane li minanabo wenina ya fuliyámoti,

minowa-minowa oti minanigilae, loto lanibo, ⁵³ ya awatefo-holofate Abalahamu wenaba yama fuliboma nenako, hemo ya li yoima edanowe, loto labe? Ido polofeti ya ayaidana oti fuliyabo ne. Hemo neidafaito heimo hulika ito yoi minane? loti ya lae.

⁵⁴ Feto lato, Yesukafo ha liwila oto feto loto lobiye. Nemo neimone huline li faka lotoma ya huline u aifa idafa anogolaiye. Menefo yagunu Gotite ne, loti laboma ya emokafo huline li faka lo ne. ⁵⁵ Hemotina abo ya holifefe ladámae. Nemo ya holifefe lo minowe. Yagunu nemo ya holifefe ladámowe, loto lobo neko, ya hemotina yaidana minoto ha sugi ladi ne. Ido nemo ya holifefe loto hala li meyalo moloto moni minowe.

⁵⁶ Awatinafo-holofatina Abalahamukafo ya nemo hamenane alili ageto wanowe, loto dowo loto holi nebo ne. Ido minoto hamena alili aito wato ake ima ne. ⁵⁷ Feto lito, Yuda wenina yasi lomuwabo, Hemo melegeka fifti (50) ya li fulámaninako, hemo Abalahamu wa edanibo nefe? Olo, lato, ⁵⁸ Yesukafo lobibo, Nemo ona lama lobiyowe. Nemo Abalahamu oloto piyámito minobo wema minowe, loto liye.

⁵⁹ Feto libogunu hefana liti hofanune, loti lafa, fele huliyagi numuna nabau yati ya faluku oto u yau meu oto feka lumuto wiye.

9

Nomuna likaibo we ma hala

¹ Ena Yesukafo ya hanudo uto we ma olafo houmalauti nomuna likaibo li oloto pito wa edaito, ² ege-ege moniyabo we yasi loga o edoti

labo, Api lilibiyanibo we, hema lifimalakako no-muna likaiwo ne? Me ya ya eimoladokati nefemo, ido olafo melafodokati ne?

³ Feto lato, Yesukafo fetoto lobibo, E'e, eimola lifimala ido olafo melafolifimatina yalekati ya minamiye. Goti aubala monala emodoka oloto pinaiye, loto idafa feito oloto pito ne. ⁴ Fo lito minonido ya nilifi molaibo we ononala lito minokelo. Midipu inaibo ya ononala linubo hamenawa hulanogolaiye. ⁵ Nemo mikaleka minobo hamenalo ya nemo wenina mikau-mikau ya lamematina minowe, loto liye.

⁶ Feto lototo ya mikalo etefu ototo hululu ito we nomuna likaiwo ya nomunalo wili edaiye. ⁷ Wili edoto ya fetoto ilifi molaibo, Hemo ya Silowamu momenoku ya utoto noku iyo, loto lomuiye. No Silowamu ya Yuda hatinadokati ilifi Molaibo ne, loti ya huliya monawa ya neboto ne.

Ena wewa ya utoto noku ito nomuna waiye. Nomuna wato weninala minadoto ya liwila ototo aiye.

⁸ Liwila ototo aibo wewa homu wako loto beti-beti aibo we ya holito weninawa yasi muki onesa wa edototo loga-loga ototo labo, Mikalo amedototo minototo wako loto ledoleto aibo wema ya nefe? lato, ⁹ malekamasi labo, Moda ya neboto yae, lato, ido malekamasi, E'e, yamaidana eitoto ma ne, lato, ya eimola auba itoto libo, Nemo yama ya minobo yae, liye.

¹⁰ Feto lito, loga ototo edototo fetoto labo, Hemo igaidana ototo nomuga falatane? lato, ¹¹ emokafo liwila ototo lobibo, Wema huliya Yesu yakafo

mikalo etefu oto hululu ito nomunelo wili nedoto ya fetu loto lonumibo, Hemo Silowamu momenoku ya uto noku iyo, lito uto noku iyoto nomune falatiye. ¹² Fetu lito, loga o edoti labo, We ya igaleka ne? lato, Ya nemo holiyámowe, loto ya liye.

¹³⁻¹⁴ Ena Yesukafo haba hululu ito nomunalo wili edaito, nomuna falatibo ya Sabati foliku ya idafa fetu feyaiye. Yagunu ya nomuna falatibo we ya Falisi we minado ya ilimiti uwato, ¹⁵ Falisi we yasi ayaidana oti loga o edoti labo, Hemo igaidana oto nomuga falatane? lato, ya emo fetu loto lobibo, Emo ya nomunelo haba ya wili nedaito, nemo ya uto noku ito nomune wa obo ne, liye.

¹⁶ Fetu lito, Falisi we yauti masi fetu labo, We ya Sabati foli li hopaitaibo ya Gotidokati minámiye, lato ya masi labo, Emo ya nosámibo neko, idafa yaidanama feito lifefe ladámadi ne. Fetu loti ha loyoilumu oti lae.

¹⁷ Yagunu ya nomuna falatibo we ya hofa loga o edoti labo, Nomuga li falato hedaibo yagunu heimoka ya emo yagunu nena loto holi minane? lato, emokafo libo, Polofeti ne, loto liye.

¹⁸ Ena Yuda wenina yasi fetu loti labo, We me ya ya homu nomuna likaito neboma onesa nomuna falatiye, loti ya ona lafemo, ido sugi lae? loti hatina loiti-loiti kiti olafote melafote sutina fiyato aito, ¹⁹ loga o betiti labo, Hemotina hipatinama hedaibo hamenaloti nomuna likaiye, loti lo minaboma me ya nefe? Feito neboma igaidana oto nomuna falatiye? loti loga o betiyae. ²⁰ Loga o betiyato, olafote melafote yasi ha liwila oti fetu loti laibo, Hipate ya melo nebo ya holi minoiye.

Ido hedaibo hamenaloti nomuna likaibo yagi holi minoiye. ²¹ Ido igaidana oto nomuna waife? Ido hemakafo nomuna li falato edaife? Ya we ya holiyámoiye. Hipawa ya naba litaima ne. Eimola loga o edato monawa lobianeyo, loti laibo ²² ya Yuda wenina yagunu holi bito feto laiye. Ya holi bibo monawa feito ne: Yuda wenina yasi homu ha feto loti loyolalo-melo labo, Masi Yesu yagunu Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loti lanabo ya ha mono holiyagu yauti fulo feka o betinune, loti lama ne. ²³ Yagunu ya olafote melafote ya holi bito, feto laibo, Emo ya naba litaima ne. Eimola loga o edalo, loti ya laiye.

²⁴ Yagunu nomuna homu likaibo we ya hofa sula fiti feto loti lomuwabo, Hemo Goti huliya li faka loto ha ona lolomo. Wewa ya monala holi minone. Emo we nosámibo ne, lato, ²⁵ feto loto lobibo, Emo ya we nosámibo nefe? Ido dowá nefe? Ya ma holiyámowe. Nomune likoto minoma nomune falatobo idafawa mako ya holifefe lo minowe, loto lobiye.

²⁶ Feto lobito, ilalu huti loga o edabo, Nena- idafa o hedaiye? Igaidana oto nomuga li falatiye? lato, ²⁷ emokafo feto loto lobibo, Nemo lobiyoma ya hemotina holámae. Neidafaito hofa lobiyoto holinune, loti lo minae? Hemotina yagi ege molanune, loti lo minafe? Olilo! lobiye.

²⁸ Feto lito, li leko-mako o edoti feto loti labo, Hemo ya ege molanibo we minane. Lemo ya Mosese ege moniyonibo we ya minone. ²⁹ Mosese ya Gotikafo ha lomuiibo ya holi minoba, we me ya ya yaukati meukati oloto pito aife? Ya ma

holiyámone, lomuwa. ³⁰ Feto lato, we yakafo ha liwila oto feto loto lobibo, Nomune li falatibo we ya yaukati aife? Meukati aife? Oloto pito aibo ya wafefe ladámone, loti labo ya ha manadinau minámito lafe? ³¹ Lemo Goti yakafo nosámabo wenina ha lanabo ya holámibo ne, loto ya holi minone. Ido ma yasi Goti holi muti welalo hololoti moni minanabo wenina ya ha lanabo moda holi nebo ne, loto yagi holi minone. ³² Yagunu we hemakafo we ma nomuna likaibo oloto pito nebo ya nomuna li falatiye? Ha yaidana ha mika oloto pigu yoimati holiyámoto minomo yowonibo ne. ³³ Wewa ya Gotidokati lomámibo neko, onona yaidana liyámadi ne, loto lobiye.

³⁴ Feto lobito, emotinasi feto loti lomuwabo, Okafo mekafo hopa moniti hedabo hemogi u ayaida anibo yakafo ha mono api lilibinowe, loto labe? Olo, loti ya itifu fulae.

Yesu holi hikito umámanabo ya nomudina likaibo minanabo ha

³⁵ Ilifiyato, ya Yesukafo holito li oloto pito loga o edoto libo, Hemo We Hula holi hikito mu minabe? lito, ³⁶ wewa yakafo libo, Wenabao, hemo hema-gunu lane? Nilibiyageto wafefe loto ya holi hikito munowe, lito, ³⁷ Yesukafo feto loto lomuiibo, Hemo moda watanibo yae. Ha lohomobo me ya ya minobo yae, loto lomuiye. ³⁸ Feto lomuito, wewama yakafo feto libo, Wenabao, nemo holi hikito homowe, loto weuna-lula-hala ya muiye.

³⁹ Ena Yesukafo feto loto libo, Nemo wenina lifima liwila oto binowe, loto mikalo lomobo ne. Yagunu ya wenina masi nomude likaiye, loti holiyabo wenina ya nomudina li falato betinowe.

Ido nomude moda falatotaiye, loti holiyabo wenina ya nomudina aifa likoto minanaiye, loto ya liye. ⁴⁰ Feto loto lito, Falisi we malekama selo minabo yasi holiti ya feto labo, Aiyo, lemo nomude likaibo minogeto labe? lato, ⁴¹ Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina nomudina likaibo minabo neko, lifimatina minámadi ne. Nefa, heimotina ya lemo nomude moda falatito minone, loti lo-lo aboma nenako, lifimatina mino betinogolaiye, loto ya lobiye.

10

Yesu ya sipisipi hiyabatina we dowa nebo ha

¹ Ena Yesukafo ha ma feto loto lobibo, Nemo ona lama lobiyowe. Makafo sipisipi hilatinau yonowe, lotoma, hanudo yowámoto maleka hila hofalalo yonaibo ya ugele we ido idafa hopa libo we ne. ² Ido hanudo fefe loto yonaibo we ya sipisipi hiyabatina we ne. ³ Emo lo fedanaibo ya hanu hiyaba we yakafo wa edoto hanu si edanogolaiye. Hanu si edageto sipisipi yasi nola fefeluma holiyato eimola sipisipila ya hulitina loto su fito hilauti idipito lumunogolaiye. ⁴ Idipito lumuto li homu molo betito uwageto nola fefeluma ya holiyanako, ege unigilae. ⁵ Feti ege unigilafa, ido we hofawa makafo su finaibo ya ege aguwámanigilae. Emo nola fefeluma eito nenako, emodokati holi unigilae, loto ⁶ ha wase ito feto loto lobibo ya nena idafagunu liye? loti hatina ligi-ligi kiyae.

⁷ Hatina ligi-ligi kiyabo yagunu Yesukafo ha onu ito fetoto lobibo, Ha ona hula lobiyowe. Sipisipi yonabo hanutina nemo ya minowe.

⁸ Nemo oloto piyámobo hamenalo homu oloto piyabo we ya ugele we, idafa-adafa li hopaitabo we minafa, sipisipi yasi hatina holiyámabo ne.

⁹ Hanu ya nemo ya minowe. Nemodo yonabo wenina ya li nomudina wa oto ya uti loti wetina-idafa li oloto piti ya noti minanabo ne.

¹⁰ Ugele nabo we yasi hofobetiti li hopeno o betiti ugele liti holi unune, lotiko lo fedo minae. Ido nemo ya weudina-lutina-hatina hofawa li biyotodowa lotoko minanae, loto oloto piyowe. ¹¹ Nemo ya sipisipi hiyabatina we dowa minowe. Hiyaba we dowakafo sipisipi hiyaba o beti minoto hofonedo fulinae, loto ya aifa hiyaba o beti minowe. ¹² Sipisipi yawala minámibo we ya hefana meinawa yagunuko holito hiyaba o betinako, yagunu hofukuti liye-hula lo fedanaibo ya wewa wa edoto sipisipi ya fulo betitoto holi unogolaiye. Holi uwageto, liye-hulakafo ya loto sipisipi ya hofobetiti li upatanogolaiye. ¹³ Fetofeyanaibo we ya meinala yagunuko ononala linako, sipisipi yagunu hala ki biyámoto holi unogolaiye.

¹⁴⁻¹⁵ Nemo ya sipisipi hiyabatina we dowa minowe. Menefokafo nemo wa nedaito ido emo wa edoto holi filiga-filiga o-o minoiye. Ido ayaidana otone nemi ido sipisipinegi holi filiga-filiga o-o minone. Yagunu ya nemo sipisipi hiyaba o beti minoto hofonedo fulinae, loto ya aifa hiyaba o beti minowe.

¹⁶ Ena nemo sipisipine ma abi loti minabo ya hila meuko ma minámae. Magi maina idipitoto

none fefeluma ya holinigilae. Feito sipisipi ya mau mako i betiyoto ya hila mako ido hiyaba we mako feito oloto pito minanogolaiye.

¹⁷ Nemo oto moloto obo ya fulitoto fulinogolowe. Yagunu Menefokafo lula-hala numu ne. Nemo oto moloto obo ya fulitoto fulito hofa sinoito minanogolowe. ¹⁸ We masi aifa hofa nedo fuliyámanigilae. E'e, neimo hane dowá loto kiyodo ya fulitoto fulinogolowe. Nemo fulito ido sinoito anobo aubane moda mino nedaiye. Feto loto Menefokafo lonumibo ne, loto ya liye.

¹⁹ Feto lito, Yuda we yasi holiti hofa loyoilumu oti ²⁰ minaguti wenina abisi feto loti labo, Emo ya Satani himiwelakafa lula-halau yoito weuna u hopa wibo we ya ha libo ya neidafaiti holi minae? lato, ²¹ ido masi feto labo, Satani himiwela mino edanaibo yakafa ha yaidana ladámanogolaiye. Ido Satani himiwela makafo we ma nomuna likaibo ya li falatanaibo nefe? lae.

Yuda wenina muki ya Yesu uwolafa buliyabo ha

²² Ena Yuda wenina yasi fele huliyagi numuna naba lusa hiyabo foli hamenawalo ya asi aibo hamenawa fedito ²³ ya fele huliyagi numuna naba li hona-mana oti holo-hala numuna yaidana oti huwabo anawaleka ya huliya Solomoni Hialau ya Yesu uto loto monito ne.

²⁴ Moni neto, Yuda wenina yasi li hona o edoti feto loti lomuwabo, Hemo neidafaito hamena fana ya monaka li faluku ageto hate ligi-lige ki minone? Hemo Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto minotoma, lo oloto moloto lolomo, lato, ²⁵ Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Nemo

moda lobitoboma nefa, ya hemotina holi hiki ladámae. Nemo Menefo huliyalo onona li-li o minobo yakafo monane lo oloto bi nefa, ²⁶ hemotina ya nemo sipisipine oti minámanako, holi hikito nomámae. ²⁷ Nemo sipisipine yaidana oti moni minabo wenina ya nemo none fefeluma holiyato ya wa betifefe lo minoto nege moni minae. ²⁸ Nege moni minato, nomudina hofawa minowa-minowa anabo mona li biyoto u hopa aguwámoti moda minomo yoti minanigilae. Ya wenina ya nemo aneuti makafo apasoto linaibo ya ma minámiye. ²⁹ Menefokafo nemodo minanae, loto limo numibo we yakafo wenina ido idafa-adafa muki ya li yoima o beti hulo nenako, ma yasi Menefo anauti apasoti linune, loti anabo ya ogofuwámanigilae. ³⁰ Nemo ido Menefo ya mako minoiye, loto liye.

³¹ Feto lito, Yuda wenina yasi hofa hefana nuba oti hofu fulinune, loti ato ³² Yesukafo fetu lotu lobibu, Onona dowa idafa mona-mona Menefo aubalalo liyoto ya wa minabo ononane dowa liyogu yauti ma nena idafa yagunu hefanagunu hofu nedanune, loti lo-lo o minae? lotu loga o betiye.

³³ Loga o betito, Yuda wenina yasi ha liwila oti fetu lotu lomuwabo, Onona dowa lotu li-li anibu yagunu minámiye. Hemo aifa wenina makafo nemo Goti minowe, lo-lo o minanibu ya Goti hamana hiyane. Yagunu ya hefanagunu hofu hedanune, lotu lo minone, loti ya lae.

³⁴ Fetu lato, Yesukafo ha liwila otu fetu lotu lobibu, Gotikafo lo molaibu hala hemotina bigu yau fetu libo,

Hemotina Goti yaidana oti minae, loto ya neimo loma ne,
 loto ha mono lufuwau (Sng 82:6) nebo ha ya holiyámafe? ³⁵ Yagunu ha mono lufuwau ha nebo ya u hopa ámanogolainako, Gotikafo hemotina Goti yaidana oti minae, loto hala holiyabo we ya lobinako, ³⁶ nemo ya Menefokafo lito fele fulo nedaito, lumuto mikalo minobo ya Goti Hipala minowe, loto lobiyobo yagunu hemotina Goti hamana hiyane, loti ya neidafaiti lae?

³⁷ Idafa fe-feyobo ya hemotina wabo ya Mene-fokafo fe-fe aibomaidana ámotoma ya nemo holi hikito nomámilo. ³⁸ Ido idafawa fe-feyoto ya wa nedama nefa, holi hikito nomámotima ya idafa hofawa aubala itibiyobo yalekama holiti ya wa nedofefe lalo. Wa nedofefe lanabo ya Menefokafo luneu mino nedaito, ido nemo ayaidana oto emo lulau mino edobo mona ya holifefe lalo, loto liye. ³⁹ Feto lito, nala numugu fulo edanune, loti afa, emo fulo betitoto wiye.

⁴⁰ Uto hofa Yodani no wela filigaleka yola Yonikafo homu apito wenina noku i betido yalo uto ne. ⁴¹ Yalo neto, wenina mukisi nedo ya u fedoti ha fetu loti labo, Yoni ya Goti aubala lilibibo idafa mona li oloto piyámifa, wewa meyagunu hala liboma muki ya ha ona hula ne, lato, ⁴² mika yalo ya wenina mukisi Yesu holi hikito muwae.

11

Lasalusi fulibo ha

¹ Ena Betani numudo ya we ma huliya Lasalusi ya idafa hilito unaido ya Maliate atolafo Matate

numunatina meya yalo ya ne. ² Homu Malia yakafo ladanuwa aibo nowala ya Wenaba wili edoto manana opalagunu hinalo hilili edaibo wena emonala Lasalusi ya idafa hiliboma nenako, ³ yagunu unalafu atolafo loiti yasi Wenabao, luka-haka muwanibo wema moda idafa hili ne, loti ha ya Yesudoka fulaito ya wiye.

⁴ Feto loti fulaito, Yesukafo hawa holito ya fetoto libo, Idafawa hilibo ya fulinaibo idafa hiliyámiye. E'e, idafawa fedo muibo ya Goti aubala itibiyageto wati Goti huliya li yoisa anae, loto fedo muiye. Ido yako minámiye. Idafawa hilibo yakafo Goti Hipala nemo ya aubala ya itibiyoto huline li faka lanae, loto ya liye.

⁵ Ena Yesu ya Matale, unalafu, Lasalusile ya lula-hala bito, ⁶ ido idafa hilibo hawa ya holito, nedo ayalo ya fo hamena loiti aifa minoto, ⁷ aliga ya fetoto libo, Yudia mikalo liwila oto uwokelo, loto ege-ege moniyabo we lobito, ⁸ fetoto loti loga o edabo, Api lilibiyanibo we, Yuda wenina yasi homu yaloma hefanagunu hofu hedanune, loti labo yama nenako, hemo neidafaito hofa liwila anune, loto lane? loti loga o edae.

⁹ Feti loga o edato, Yesukafo ha liwila oto lobibo, Masi ledafe, folilofe ido lunagafe ya moninabo wenina ya mikaleka me ya lamenaló moninako, moda uteba-ateba hofu betiyámanogolaifa, ¹⁰ ido ma ya lubuka moninabo ya lamena mináminako, uteba-ateba hofu betinogolaiye, loto lobiye.

¹¹ Ena ha ma onu ito fetoto lobibo, Yotewe Lasalusi uwo unaibo ya uto ilimikunogolowe, loto lobiye. ¹² Feto lobibo yagunu ege-ege

moniyabo we yasi feto loti lomuwabo, Wenabao, uwo unanaibo ya idafa hilibo moda faka lanaibo ne, loti labo, ¹³ ya Yesu ya Lasalusi fulibo yagunu lobifa, ido uwo ona unaibogunu liye, loti holifefe ladámanako, ¹⁴ yagunu Yesukafo ha lo oloto itoto lobibo, Lasalusi ya moda fulitaiye. ¹⁵ Ido hemotina holi hiki lanae, loto nemo uto yalo minámoto fulito, ya hemotinagunu holito lunehane dowo liye. Moda emodoka uwokelo, loto lobito, ¹⁶ ido Tomasi huliya ma Didimusi yakafo Yesu ege-ege moniyabo we malekama ya feto loto lobibo, Emogi fulinuniyo, maina uwokelo, loto ya lobiye. [Wewa huliya ya Giliki wenina hatinalokati ya Didimusi ne, loto nebo huliya monawa ya lobe hipa ne, loto ne.]

Yesu ya sinoinubo ido hofawa minanubo yawala ya nebo ha

¹⁷ Ena Lasalusi hono ula haleku molo edabo ya fo hamena fo (4) ya wito Yesu u fedoto ya hawa holiye. ¹⁸ Ena Betani numuna ya Yelusalemu minomo lumido selo kilomita tili (3) ya hofala ma yalo ya nenako, ¹⁹ Yuda wenina mukisi Matate Maliate emonatina fulibo yagunu afele uto wa betinune, loti uwae.

²⁰ Uwato, ena Yesu lo fediye, loti labo ha ya Mata holito, Malia ya numugu aifa nefa, ido emo ya uto hanudo hatula anowe, loto wiye. ²¹ Uto hatula oto ya feto loto lomuibo, Wenabao, hemo melo minanibo neko, nemonane fuliyámadi ne. ²² Ido onesa me ya hemo ya idafa yaidana idafa yagunu Goti lomuwageto moda humunaiboma ne, loto ya holi minowe, loto lomuiye.

²³ Lomuito, Yesukafo feto loto lomuibo, Hemonaka ya moda hofa sinoinogolaiye, lomuito, ²⁴ Matakafo feto loto lomuibo, Aliga hamena nabalo ya wenina fuliyaguti sinoinabo hamenalo ya hofa sinoinaibo ya holi minowe, lito ²⁵ Yesukafo lomuibo, Liwila oti sinoiyabo ido nomudina hofawa minabo yawala ya neimo ya minonako, ma nemo holi hikito numunabo yasi fulinafa, ayawa ya moda hofawa minomo yonigilae. ²⁶ Ido ma yasi nomudina hofawa minoti holi hikito numunabo ya fuliyámotiko minomo uti minanigilae. Hemo hawa ya holi hikitabe? lito, ²⁷ ya Matakafo lomuibo, O, Wenabao, Gotikafo Hipala Kilisto ilifi molaibo we ya mikaloka lumunogolaiye, loti laboma ya hemo minanibo ya holi hikito homowe, loto ya lomuiye.

Yesu ya hufo aibo ha

²⁸ Feto loto unalafo Malia nedo uto nimunimu loto feto libo, Api lilibibo wema loto hemo haka-haka liye, loto lomuito, ²⁹ ya Maliakafo holito ayalo sinoito Yesu nedo unowe, loto holito wiye. ³⁰⁻³¹ Wito, ya Yuda wenina hubanumu hubanumu oti numunalau minabo wenina yasi ya wa edoto ya hono halelo ya hufo anowe, loto wiye, loti ege uti wa edabo ya Yesu ya numuna onuwalo Mata ha lomuido ayalo ne.

³² Yagunu Malia ya numuna onuwalo ya lumuto Yesu wa edoto hina abusa ito feto loto lomuibo, Wenabao, hemo melo minanibo neko, nemonane ya fuliyámadi ne, loto ³³ hufo aito ya Yuda wenina ege uwabo yagi maina hufo abo ya Yesukafo wa betito lula-halau sukeke aito

hena naba fulito ³⁴ ya igau molo edae? lito ya Wenabao, loto wao, loti lomuwaē.

³⁵ Ena Yesu ya nomunau hufo yoi faitoto nomunauti nomuna nowala lumito, ³⁶ Yuda wenina wati fetō loti labo, Walo. Lula-hala naba-naba muiye, lato, ³⁷ ido malekamasi labo, We me ya ya nomuna likaibo we li falato edaibo yamaidana oto melo nebo neko, ya aifa li faka lo edadi ne, loti ya lae.

Yesukafo Lasalusi li sinoi edaibo ha

³⁸ Fetō lato, ya Yesukafo hofa lula-halau sukeke aito hono halelo ya u fedoto ya hono aubala hefana lulau hanu ya hefana nabagunu lotana iyabo ya wato ³⁹ ya hefana li fulalo, lito ya fulibo we emonala Matakafo fetō loti lomuiibo, Wenabao, hamena fo (4) ya unaibo yakafo unama otaiye, lito, ⁴⁰ Yesukafo fetō loti lomuiibo, Hemo holi hikito numunanibo Goti aubala oloto piyageto wa edananibo ne, loti lohomobo ya holámabe? loti lomuito, ⁴¹ hefana li fulato, ya Yesukafo wa yowa itoto fetō loti libo, Wauwe, hemo lohomobo holiyanibo yagunu ya heboka lohomowe. ⁴² Hemo hamena-hamena lohomobo holi-holi o minanibo ya holi minofa, wenina meu minomo uwabo ya hemo nilifi molageto lomobo yama holi hikitanae, loti ya lohomowe.

⁴³ Fetō loti lo faka loti lomuiibo, Lasalusiyo, hemo lomo, loti su fito, ⁴⁴ ya fulibo wema lumiye. Lumito, hinalo-analo ya owo lafo-lafogunu nala loloku edabo ido hola-wela lafo-lafogunu wase iyabo yama Yesukafo wina fulo edalo, loti ya lobiye.

Yuda wenabatina yasi Yesu ya fulinaiye, loti lo iyabo ha

(Mt 26:1-5, Mk 14:1-2, Lu 22:1-2)

⁴⁵ Ena Yuda wenina Malia nedoka lo fedabo wenina yauti abi yasi Yesu idafa aibo ya wati holi hikito muwafa, ⁴⁶ malekamasi ya Falisi we minado ya uti Yesukafo idafa aibo ha yama eteme biyato, ⁴⁷ emotinasi hawa ya holiti Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we yasi mono kanisole li nuba o betiti feti loti loyolalo-melo abo, Me ya we yakafo idafa hofawa abi oto aubala itibibo we ya nena-idafa fe edanune? ⁴⁸ Leimo waito edanubo ya wenina muki yasi holi hikito munigilanako, Lomu himiwe yasi li uwotefo buliti loti fele ebate ido weninate yagi muki li hopa itoti ledanigilae, loti ya lae.

⁴⁹ Feti loti ya ena emotina minagu yauti we ma huliya Kaiyafasi ya melege mako ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo feti loto libo, Hemotina ha manadinanu minámibo minafe? ⁵⁰ Lemo Yuda wenina muki ya u hopa otanune, loto we mako ma lemogunu loto fulinaibo ya dowo loto minanogolone, loti ya holiyámafe? loto lobiye.

⁵¹ Feti loto libo ha ya eimola hala kido ladámiye. Melege eletifo me ya ya ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba nema nenako, Yesu ya ona Yuda weninagunu loto fulinaiye, loto libo ha ya ayalo hulawa fediyé. ⁵² Hawa libo ha ya Yuda wenina yagunuko ladámiye. Goti olufola mikau-mikau mino liti uwabo wenina muki ya li nuba o ledaito mau

mako ito minanune, loto yagunu hawa ya lobibo ne.

⁵³ Ena hamena yaloti molo fiti ya igaidana oto Yesu ya hofanune? loti hudala hiyae. ⁵⁴ Yagunu ya Yesukafo Yuda wenina minado ya hofa oloto pito moniyámoto, mika ma hafali mika selo nebo filigaleka ya numuna ma nebo huliya Efelaimi yalo ya ege-ege moniyabo we idipito wito yalo ya minae.

⁵⁵ Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foli hamenatina alili aito numuna hefolau-hefolau yati wenina abi loti ute-weude-lute-hate noku ito Goti nomunalo hiluwa loto minanune, loti Yelusalemu ya yowae. ⁵⁶ Yoti fele huliyagi numuna nabau ya Yesu moni wita oti feto loti ya loyolalo-melo abo, Hemotina neidafaiye loti holiyae? Emo ya loto foli ya wagámanaife? lato, ⁵⁷ Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we ido Falisi wenina yasi ha auba iti feto loti labo, Hemotina ma yasi minanaibo eba holitima ya loti lolomato nala i edanune, loti lae.

12

Maliakafo no ladanuwa aibo no ya Yesu hinalo wili edaibo ha

(Mt 26:6-13, Mk 14:3-9)

¹ Ena Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito hamena sikisi (6) yako wito neto, Yesu ya Betani numudo ya u fedito numuna yalo ya Lasalusi Yesukafo fuliguti li sinoi edaibo we ya ne. ² Nebo eba yalo ya Yesu wetina-idafa hofa hi edato, Matakafo lifefe loto molo betito, Lasalusigi maina noti minato, ³ Maliakafo yá nowala ladanuwa aibo huliya naliti meinala naba nebo ya lito

Yesu hinalo lekito wili edoto atala opalagunu hilili edaito, numugu ya unala ladanuwa faito fulitaiye.

⁴ Feito nefa, Yesu ege-ege moniyabo we yauti ma Yudasi Isikaliyoti uwolafo adinalo molaibo we yakafa fetu loto libo, ⁵ Ladanuwa aibo no ya fuloto hefana meina linubo ya we makafo melege mako onona lito meinala libo yaidana lito wenina idafa wa námabo wenina ya biyonibo neko, dowá ladi ne, loto ya liye. ⁶ Fetu loto libo ha ya idafa wa námabo wenina yagunu holito ladámiye. Eimola ya ugele we minoto Yesu ege-ege moniyabo we hefana-huwamenatina hiyaba oto hefana molagu yauti ugele li-li aibo ne.

⁷ Yagunu Yesukafo fetu loto ya libo, Hemotina wena ya ha lomuwámilo. Ladanuwa aibo no ya hinelo wili nedaibo ya fuliyoto molo nedanabo yagunu holito molo nebo nefa, onesa wili nedaiye. ⁸ Wenina idafa wa námabo wenina ya moda hemotinagi keloti minomo unafa, nemo ya hemotinagi hamena fana keloto minámanogolowe, loto ya liye.

Lasalusi fulinaiye, loti ya Yuda wenaba yasi lo betiyabo ha

⁹ Ena Yuda wenina abi loti numuna yalo ne, loti labo ya holiti ayalo ya u fedabo ya Yesu yagunuko aguwámae. Lasalusi fuliguti li sinoi edaito nebo we yagi wa edanune, loti uwae. ¹⁰⁻¹¹ Ido Lasalusi yagunu Yuda wenina abi yasi hiyabatina we hidinalo yati Yesudoka u keloti holi hikito muwabo yagunu Goti sokila hi muwabo we

hiyabatina we me ya ya Lasalusi yagi maina hofobetinune, loti ha onona liyae.

Yesu Yelusalemu yoito, aiyo-weiyo lo edabo ha (Mt 21:1-11, Mk 11:1-11, Lu 19:28-40)

¹² Ena leda ho lito wenina mau naba yasi foliku ya Yelusalemu ya lo fedabo wenina yasi Yesu hanudo lo ne, loti hala ukuwa holiti ¹³ ya yá aila lekoti li adina-adina oti hanudo hatula anune, loti uti ya aiyo-weiyo ha lo edoti fetoto labo, Aiyo, dowae, hosana!

Wenaba huliyalo aibo we ya dowaloto holimowibo ne.

Isilaeli wenina hiyabate we wehudi ya dowaloto holimowibo ne,

loti aiyo-weiyo ha lo edomouwae.

¹⁴ Ena Yesukafo safu-dogi agele li oloto pito meyalo ya minoto wibo yagunu ha monolufuwau ya fetolibo,

¹⁵ Hemotina Saiyoni weninao, holi biyámaneyo.

Walo. Hiyabatina we wehudi ya safu-dogi agele meyalo amedoto minoto ya aiye,

loto ha monolufuwau (Sek 9:9) nebo ha yama onesa ayalo hulawafediye. ¹⁶ Ya ha ya ege-

ege moniyabo we ya homu ya holifefe ladámoti minafa, ido Yesu okulumau lamenalauka liwila oto yoito, aya hawa ya holiti me ya ya emogunu lufuwa iyanako, idafa fetofe edae, loti holiti ya holifefe labo ne.

¹⁷ Ena homu Yesukafo Lasalusi sula fito li sinoi edaito hono halekuti lumito, wa edabo wenina mau naba yasi malekaloka eteme lo biyato,

¹⁸ aubala itibibo idafawa ya hawa holiyabo yagunugi wenina abi loti hanudo hatula ato, ¹⁹ Falisi

we yasi eimotinako fetu loti loyolalo-melo abo, Hemotina ha laboma eleka hofu betibo ya holi minafe? Muki wenina emodoka u kelotabo me ya yae, loti loyolalo-melo ae.

Giliki wenina ma Yesu wa edanune, loti labo ha

²⁰ Ena Yuda wenina foliku ya Goti weude-lute-hate munune, loti Yelusalemu lo fedabo wenina minagu ya Giliki wenina ma minoti ²¹ Galili mikalo Betesaida numudoti we Filipi nedo ya loti fetu loti lomuwapo, We hofawe, lemo Yesu ya wa edanune, loto holiyone, lomuwapo. ²² Lomuwato, Filipi uto Adulu ya lomuito maina Yesu nedo ya uti ha ya lomuwaito, ²³ Yesukafo fetu loto ya lobibo, We Hula nemo huline oloto pi dowo loto anaibo hamenawa me ya ya fediye. ²⁴ Ha ona lama lobiyowe. Suwa witi yufa ya mikau lumuto fokiyámotoma ya yowámanaibo ne. Nefa, lumuto houlala fudoto fokinaibo ya yoto ilawa abi oloto pinaibo ne. ²⁵ Wenina makafo eimolagunuko holinaibo we ya u hopa unogolaifa, makafo me ya mikalo eimolagunu holiyámanaibo ya nomuna hofawa minowaminowa anogolaiye. ²⁶ Ido makafo nemo houbanabane we minanowe, lanaibo ya nege-nege moni minanoyo. Ido nemo minodo ya houbanabane we yagi minanogolone. Ido ma ya nemo houba-naba o nedanabo wenina ya Menefokafo hilitina li faka lanogolaiye, loto ya liye.

We Hula ya li yoisa nedanigilae, loto Yesukafo libo ha

²⁷ Ido ha ma onu ito fetu loto lobibo, Me ya ya lune-haneu sukeke aito holiyobo hena aiye. Ena

neidafaiye lanobo ne? Wauwe, hamenane alili aibo ya hemo li fulito nedo, lanofe? E'e, hame-nawa yagunu Menefo nilifi molaito, lomoboma nenako, yaidana ladámanobo ne. ²⁸ Wauwe, hemo aubaka li oloto piyageto hulika oloto pi dowá lanaiye, lito ya okulumauti ha fetó loto libo, Huline moda oloto pi dowá lito ido hofa ma oloto pi dowá lanogolaiye, loto ya liye.

²⁹ Fetó lito, wenina mau minabo yasi holiti ya masi hopana ho halake liye, lato, ido ma yasi enisole makafo ha lomuiye, lato, ³⁰ Yesukafo weti-nalo yati lito fetó loto lobibo, Ha ya neimonegunu minámiye. E'e, hemotinagunu oto oloto piye. ³¹ Onesa me ya ya mikaleka wenina lifima ha binaibo hamena alili ainako, mika melo wenina wenabatina Satani ya itifu fulitanogolowe. ³² Ido mikalokati li faka lo nedato, mikau-mikau wenina muki ika oto nemodoka anigilae, loto ³³ ya fetó libo ha ya fulinaibo monawa yagunu ya lobiye.

³⁴ Lobito, wenina mau minabo yasi ha liwila oti fetó loti lomuwbabo, Lemo lo molaibo ha yau fetó loto neto holiyonibo, Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ya fuliyámoto ya minomo uto minanogolaiye, loto libo ha ya holitonibo ne. Feito nefa, ido heimoka ya We Hula me ya ya li yoisa edanigilae, loto ya neidafaito lane? We Hula ya hema ne? lomuwaé.

³⁵ Lomuwato, Yesukafo ha fetó loto lobibo, So lamena ya hemotina minagu ya hamena fouma efoma lamena anogolaiye. Yagunu ya midipukafo wase i ledotanaiye, loti ya so lamena

mino betibo hamenalo ya oti moloti moniti minalo. Ma yasi midipu inaigu uti hanu wafefe ladámanigilae. ³⁶ Yagunu ya so lamena mino betibo hamenalo ya lamena weninala hula minanune, loti lamenawa ya holi hikito muilo, loto ya Yesukafo ha fetoto loto uto faluku oto ne.

Yuda wenina muki yasi Yesu holi hikito umámabo ha

³⁷ Ena Yesukafo ya idafa mona-mona fetoto aubala nomudina hulalo ya itibifa, holi hikito umámae. ³⁸ Holi hikito umámabo ha ya polofeti Aisaiyakafo fetoto libo, Wenabao, ha eteme lo biyonibo ya hemakafo holi hikito ne? Ido Wenaba aubala oloto pi bibo ya hemakafo wa edofefe lanaiye? loto ha mono lufuwau (Ais 53:1) nebo ha yama u Yesudo ya hulawa fediye.

³⁹⁻⁴⁰ Ido Aisaiya ha ma fetoto libo, Nomudinakafo wa-wa o minoti, lutinakafo holife fe loti holiti, lutina-hatina ya li elepa itinemodo ato li faka lo betitanowe, loto ya nomudina hofoto likoto lutina li gedo betiye, loto ha mono lufuwau (Ais 6:10) nebo ha ya holi hiki ladámabo monawa yagunu ya liye. ⁴¹ Fetoto loto Aisaiyakafo hawa lufuwa ibo ya Yesu aubala lamenala naba wa edainako, yagunu emogunu loto ya lufuwa ibo ne.

⁴² Ena Yuda wenina hiyabatina we malekamasi Yesu holi hikito muwafa, lo oloto pinunako, Falisi we yasi ya mono numuguti li fulitoto ledotanae, loti holi bito, Yesu holi hikito muwabo ya lo oloto piyámae. ⁴³ Aya weninawa ya mikaleka

wenina yasi hulitina li faka lanabo yagunuko holiyabo, ido Gotikafo hulitina li faka lanaibo yagunu holámae.

Yesu hala yamo wenina muki hona molanaibo ha

⁴⁴ Ena Yesu ya ha lo faka loto feto libo, Nemo holi hiki nomabo wenina ya nemoko o nomámae. Nilifi molaibo we yagi maina holi hikito lomae.

⁴⁵ Ido nemo wa nedofefe labo wenina ya nilifi molaibo we yagi maina wa ledofefe lae. ⁴⁶ Ido holi hikito numunabo wenina ya midipu igu minámanae, loto nemo mikaleka minabo wenina li lamena o betinowe, loto lomobo ne. ⁴⁷ Ido hane holi fulitanabo ya lifima ha biyámanogolowe. E'e, nemo ya wenina lifimatina li binowe, loto ámowe. Li nomudina wanowe, loto lomobo ne. ⁴⁸ Ido nemo fulo nedoiti hane yagi holi fulitanabo wenina ya lifima ha liwila oto binaibo we ya ne. Ha lobo ha yamo hamena nabalo ya li halo molo betito, lifima ha liwila oto binaibo ne. ⁴⁹ Nemo ha lobo ya neimo luneuti holito ma ladámowe. E'e, Menefo nilifi molaibo we eimolakafo ha feto loto lo oloto molanane, loto lo moloto hane libo ya ne. ⁵⁰ Ido emo welaloti ha yakafo nomudina hofawa minanabo hanuwa nebo ya holi minowe. Yagunu ha lo minobo ya Menefokafo hane lito lonumido ayalo ya lo-lo o minowe, loto ya liye.

13

Yesukafo ege-ege moniyabo we hidina noku i betibo ha

¹ Ena Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito Yesukafo eimolagunu feto loto holibo, Nemo mika

fulitoto Menefodoka liwila oto yonobo hamenane ya alili aiye, loto holito ya mikaleka weninala lula-hala bibo ya lune-hane bi huloto fulinowe, loto ya holiye.

² Ena Satanikafo Saimoni Isikalivyoti hipala Yudasasi ya Yesu uwolafo adinalo molanaiye, loto sebala fali witunu ito, ya lubuka hobina nanune, loti nuba o minato, ³ Yesu ya fetoto loto holibo, Menefo yakafa idafa-adafa muki ya nemo anelo molo hulibo ne. Ido nemo ya Gotidokati lomoma nenako, hofa ya Gotidoka liwila oto yonobo ne, loto holito, ⁴ wetina-idafa noti minaguti sinoito, ulalo owo fana ya li fuloto tauli ya hofalalo lolokuiye. ⁵ Lolokuto no ya lapeku ya lekito apito ege-ege moniyabo we hidina noku i betito tauli hofalalo lolokuibo yama lito hilili o betiye.

⁶ Feto fe betimo loto Saimoni Pita nedo ya aito, fetoto loto lomuiibo, Hemo Wenabamakafa hine noku inowe, loto abe? lito ⁷ Yesukafo ha liwila oto fetoto loto lomuiibo, Idafa fe minobo ya monawa onesa meleka ya holiyámáne. Minoto aliga yoimaloka holinogolane, lito ⁸ Pitakafa fetoto loto lomuiibo, E'e, nemo hine ya noku iyámanane. Fulito, lomuiye. Lomuito, Yesukafo fetoto loto lomuiibo, Nemo noku i hedámanobo ya nemote lute mako minámanogolaiye, lito, ⁹ Saimoni Pitakafa fetoto loto lomuiibo, Aiyo, Wenabao, fetoto lotoma ya hine yako noku i nedámoto, ane, manane yagi muki noku i nedo, lomuiye. ¹⁰ Lomuito, Yesukafo fetoto lomuiibo, Ma ya noku unoti aliga hidinako noku iyatoma, utina hiluwa loto minanigilae. Yagunu hemotina ya yaidana oto li hiluwa lo betiyofa, hemotina muki yagunu ladámowe, loto

libo, ¹¹ ya uwolafo adinalo molaibo we ya wafefe linako, hemotina muki ya hiluwa loti minae, loto ladámowe, loto ya liye.

¹² Ena hidina noku i huloto ulalo owo fana ya hofa li holoito wetina-idafa noti minagu hofa amedoto feto loto lobibo, Nemo idafa me ya o betiyobo ya monawa hemotina holi minafe?

¹³ Hemotina ya api lilibiyanibo we ido Wenabate, loti ya lonumu-numu o minabo we yama moda ya minonako, lama lonumu minae. ¹⁴ Feito nemo Wenabatina ido api itibiyobo wemakafo hidina noku uno betiyobo ya hemotina ayaidana oti weninatina hidina noku unaibo wilalo. ¹⁵ Nemo feto feyanae, loto idafa o betiyobo mona ya hemotina yagi ayaidanako omo unae, loto itibiyowe. ¹⁶ Nemo ona lama lobiyowe. Houba-naba we yakafo wenabala li yoima o edámanaibo ne. Ido ilifi molaito wibo we yakafo ilifi molaibo we ya li yoima o edoto minanaibo we yagi ma minámiye. ¹⁷ Yagunu hemotina ha lobiyobo hofefefe loti ayalo efo ya meyalo moloti minanabo ya moda dowa loti holimo unae.

¹⁸ Dowa loti holimo unafa, hemotina muki yagunu ladámowe. E'e, nemo wa molo betiyobo wenina ya holi minowe. Ha lufuwa ma ya feto libo,

Wela-idafa beleti muwobo we ya hofa nedanaibo uwonefo bulibo we ya ne,

loto ha mono lufuwau (Sng 41:9) nebo ha yama u ayalo hulawa fedanogolaiye. ¹⁹ Idafa ya aliga oloto pinogolaito ya nemo minobo me ya ya monane lobi-lobi obo ya hemotina holi hikitanæ, loto ya onesa oloto piyámito homu lobi minowe.

²⁰ Nemo ha ona lama lobiyowe. Ma yasi onona ha lobiyobo ya holiti uti liyabo wenina ya we masi li houna i betinabo ya nemo onona yawala yagi li houna i nedanigilae. Ido nemo o nedanabo ya nilifi molaibo we yagi li houna i edanigilae, loto ya liye.

*Yesukafo Yudasi lo oloto pi muibo ha
(Mt 26:20-25, Mk 14:17-21, Lu 22:21-23)*

²¹ Ena Yesukafo hawa fetu loto lula-halau sukeke aito hena fulito fetu loto lo oloto moloto lobibo, Nemo ha ona lama lobiyowe. Hemoti-nadokati makafo nemo ya uwonefo-mota adinalo binogolaiye, lito, ²² ege-ege moniyabo we ya wenu eimotina wa betiti, Hemagunu liye? loti hatina loiti-loiti kiyae.

²³ Ena ege-ege moniyabo we yauti ma ya Yesu lula-hala muibo we ya Yesugi maina keloti amedoti minaiye. ²⁴ Yalo amedoti minaito, ya Saimoni Pitakafo nomuna hifa faka loto lomuibo, Loga o edageto lohomaneyo. Ya hemagunu liye? lito ²⁵ emo ya atala ya Yesu ikiyalo ya fuloto loga o edaibo, Wenabao, hemo hemagunu lane? lito ²⁶ Yesukafo ha liwila oto libo, Beleti bolito supuku ya fito li muwoto nanaibo we yagunu lowe, loto ya beleti bolito supuku ya fito Saimoni Isikaliyoti hipala Yudasi ya li muito naiye.

²⁷ Naito, Satanikafo lula-halau yoito ya Yesukafo Yudasi fetu loto lomuibo, Idafa feyanowe, loto lanima ya uto aloko feyo, loto ²⁸ ya ha fetu loto lomuibo ya malekama muki yau minabo ya monawa holifefe ladámæ. ²⁹ Holifefe ladámabo yauti malekamasi fetu loti

holiyabo, Yudasikafo ya hefana molo-molo onibo huwamena hiyaba aibo we nenako, wenina idafa wa námabo wenina ya hefana binaiye, loto ilifi molaifemo, ido foli idafa ma meina finaiye, loto ilifi molaiye? loti holiyae. ³⁰ Ena Yudasi ya beleti bolito muibo ya noto ayalo yati lumuto uto midipu igu ya wiye.

Yesukafo lo molaibo ha hofawa lumibo ha

³¹ Ena Yudasi wito, Yesukafo feto loto libo, Onesa me ya ya We Hula nemo ya huline oloto wiye. Ido nemodoti ya Goti huliya oloto wiye.

³² Ido nemodoti Goti huliya oloto winako, Goti eimoladokati ya nemo huline li oloto pinogolaiye. Onesa feto-namato ya huline li oloto pinogolaibo ne. ³³ Olufone-motao, nemo ya hamena fouma efoma ya hemotinagi minanogolowe. Ena nemo moni witane anigilae. Yagunu Yuda wenina lo-biyomaidana oto onesa hemotina yagi lobiyowe. Nemo unodo ya aguwámanigilae.

³⁴ Ena lo molobo ha hofawa lobiyowe. Heimotina lutina-hatina ya bi-bi o minalo. Nemokafo ya lune-hane hemotina bi-bi obo yamaidana oti heimotina lutina-hatina bi-bi otiko minalo. ³⁵ Feti lutina-hatina bi-bi anabo ya wenina muki yasi ya nemo nege-nege moniti minabo wenina hula minae, loti ya wa betinigilae, loto lobiyowe.

Pitako Yesu huliya li faluku anaibo ha

(Mt 26:31-35, Mk 14:27-31, Lu 22:31-34)

³⁶ Ena Saimoni Pitakafo loga o edoto libo, Wen-abane, hemo ya igaleka unane? lito ya Yesukafo

ha liwila oto lomuibo, Nemo unodo ya onesa fetonamato ya nege aguwámanogolane. Minoto aliga nege anogolane, lito, ³⁷ Pitakafo fetoto lomuibo, Wenabane, neidafaito onesa hege aguwámanobo ne? Hofo nedo fulinune, lotima aifa hofone do fulinae. Nemo hege molanowe, lito, ³⁸ Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Ona, hemo aifa hofone do fulinae. Hege molanowe, loto labe? Nemo ona lama lohomowe. Okolofo nola ladámage to hemo hamena tili (3) ya huline li faluku itanogolane, loto lomuiye.

14

Yesu ya Metefo nedo yonubo hanu nebo ha

¹ Ena Yesukafo ha ma onu ito fetoto loto lobibo, Hemotina lutina-hatinau sukeke ageto hena fuliyámilo. Goti holi hikito muti nemogi maina holi hikito numilo. ² Menefo numuna meyalo ya numuna abi idafa minomo wiye. Ayalo ya eba lifefe lo betinowe, loto unogolowe. Ya feito minámibo neko, hawa ya lobiyámadi ne. ³ Ido uto eba lifefe lo betitoto, ya nemo minanodo ya hemotinagi nemogi maina minanogolone, loto hofa liwila oto loto idipito unogolowe. ⁴ Ido uto minanobo hanuwa ya wa minae, loto lobiye.

⁵ Lobito, Tomasikafo fetoto lomuibo, Wenabate, hemo uto minananibo eba ya lemo holifefe ladámone. Yagunu igaidana oto hanu ya wanubo ne? lito, ⁶ Yesukafo fetoto lomuibo, Hanu ido mona ona hula ido hofawa minanabo mona ya neimo ya minowe. Feito minobo ya nemo fulo nedoiti Menefo nedo unabo ya ma minámiye.

⁷ Hemotina nemo wa nedofefe labo neko, Menefo

yagi wa edofefe lo minadi ne. Onesa meloti ya Menefo holifefe loti ya wa edofefe lo minae, liye.

⁸ Lito, Filipikafo feto loto lomuibo, Wenabate, hemo Metefo lilibiyageto wa edanubo yamo ya ogofunaiye, lito, ⁹ Yesukafo lomuibo, Filipiyo, nemo hamena fana hemotinagi minobo yama wa nedofefe ladámanibo nefe? Nemo wa nedabo wenina yasi Menefo ya wa minae. Hemo ya Metefo lilibiyageto wanune, lanibo ya neidafaito lane?

¹⁰ Nemo ya Menefo lulau mino edobo, ido Menefo ya nemo luneu mino nedaibo ya holi hiki ladámabe? Ha lobi-lobi obo ya neimodokati lobiyámowe. E'e, Menefo luneu mino nedaibo yakafo ononala ya li-li o minaiye. ¹¹ Nemo ya Menefo lulau mino edoto, ido Menefo ya nemo luneu mino nedaiye. Ya hawa ya holiti holi hikito numilo. Ido holi hiki ladámotima ya idafa fe-fe obo monane yagunu holiti holi hikito numilo.

¹² Nemo ona lama lobiyowe. Nemo holi hikito numunabo wenina yasi onona li minobo yaidana oti ya linigilae. Ido yako minámiye. Nemo Menefodoka yonogolobo yagunu ya nemo li fulo nedoti linigilae. ¹³ Hipala nemodokati Menefo huliya yonogolaiye, loto nemo hulinelo ya hemotina idafa-adafa magunu lonumunabo ya moda feyanogolowe. ¹⁴ Hemotina nemo huline li minoti idafa-adafa magunu lonumunabo ya moda feyanogolowe, loto ya liye.

Goti Weuna Fele aliga anogolaiye, loto Yesukafo libo ha

¹⁵ Ena ha ma onu ito feto loto ya libo, Hemotina lutina-hatina numu minanabo ya wenelo hololanigilae. ¹⁶ Feti minanabo ya nemo Menefo lomuwoto hemotina adina li faka lanaibo we ma ilifi molageto lumuto hemotinagi minowaminowa oto minanogolaiye. ¹⁷ Emo ya ha ona hula yawala Weuna ya ne. Emo ya mika me ya weninala yasi wa edofefe ladámoti ya ido holifefe ladámanako, yagunu liyámanabo ne. Emo ya lumuto lutinau mino betinogolaibo we ya onesa hemotinagi mino-mino ainako, hutifina o edo minae.

¹⁸ Nemo fulo betiyoto, nabuna olufo hiliti minámanigilae. E'e, nemo hemotinaloka liwila oto anogolowe. ¹⁹ Hamena hofala fouma ma nenako, ya hulageto hemotina ya wa nedanigilafa, ido mika me ya weninala ya wa nedámanigilae. Nemo ya nomune hofawa minomo yowonako, hemotina yagi nomudina hofawa minomo yonigilae. ²⁰ Hamenawa yalo ya feto loti holinabo, Nemo ya Menefo lulau mino edowe. Ido hemotina ya nemo luneu mino nedae. Ido nemo ya hemotina lutinau mino betiyowe. Ya hamenawa yalo ya holifefe lanigilae. ²¹ Weneloti hane li minoti meyalo molabo wenina ya lutinahatina nomabo wenina minae. Ido lutinahatina nomabo wenina ya Menefokafo lula-hala biyageto neimo yagi lune-hane bito monane li oloto pi binogolowe, loto ya liye.

²² Feto lito, Yudasi Isikaliyoti abalafokafo loga o edoto libo, Wenaba, hemo ya neidafaito monaka ya lemo yako li oloto pi lumuto, ido mikalo wenina malekaloka li oloto pi biyámananibo ne? lito,

²³ Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Lutina-hatina numunabo wenina ya hane holiti hololanigilae. Ido lutina-hatina numuti hanelo hololanabo wenina ya Menefokafo lula-hala binogolaiye. Lulahala biyageto nemogi maina weninawaloka ya uto maina mino betimo yonogoloiye. ²⁴ Ido lutina-hatina nomámanabo wenina ya hane ya holiti hololadámanigilae. Ido hawa holi-holi o minabo ya neimo hane ma minámiye. E'e, ya Menefo nilifi molaibo we hala ya ne.

²⁵ Ena nemo neimo ya hemotinagi minoto ya hawa muki lobiyofa, ²⁶ adina li faka lanaibo we Weuna Fele ya Menefokafo nemo hulinelo ilifi molageto lumuto idafa muki idafa ya api-napi o bito ya ido neimo lobi minobo ha ya hofa hatinamanadinau molo betinogolaiye.

²⁷ Ena nemo you amena mona biyobo ya mino betiyageto unowe. Mika me ya weninala you lo betiyabo yaidana oto li you lo betiyámowe. E'e, nemo neimo you amena monane ya biyowe. Yagunu ya lutina-hatinau sukeke ageto hena fuliyámilo. Ido holi biyámaneyo. ²⁸ Nemo uto minoto hemotinaloka hofa liwila oto anogolowe, loto lobitoto holitaboma ne. Menefo ya we naba-naba minoto li fulo nedaima nenako, hemotina lutina-hatina nomabo neko, ya Menefodoka yonogolobo yagunu lutina-hatinau dowaloti holiyadi ne. ²⁹ Me ya ya hulawa oloto piyámito, aliga oloto piyageto wati holi hiki loti holinae, loto ya homu ya lobiyowe.

³⁰ Ena nemo me ya ya ha ma abi onu ito lobiyámanogolowe. E'e, mika melo wenina wenabatina Satani loto nemo ya li fulo

nedámanogolaifa, ³¹ nemo Menefo lune-hane mutoko minobo ya mika me ya weninala holifefe lanae, loto Menefo ha lonumibo ya li meyalo molanogolowe. Sinoito uwokelo, loto ya lobiye.

15

Yesu ya nala waini mona ya ne. Leimo me ya akawa ya minonibo ha

¹ Ena ha ma onu ito feto loto lobibo, ilawa ibo nala waini hofala mona ona ya nemo minoto, ido Menefo ya nala waini hilau hiyaba aibo we yawala ne. ² Neto ya yá akawa ma ya nemodoka mino liti uti ilawa iyámabo ya atalito li fulitanogolaifa, akawa masi ilawa inabo ya dowá loti yoti ilawa abi idafa inae, loto hinau ya atali fulitanogolaiye. ³ Hemotina ya ha mono lobiyobo hawa yakafo weudina-lutina-hatinau nosámibo idafa nebo ya onesa li fulitoto betitaiye. ⁴ Yagunu hemotina ya nemodoka mino nedalo. Mino nedato ya nemogi ya mino betinogolowe. Nala waini akawa yakafo hofalalo minámanaibo ya eimolako minanaibo ya ilawa iyámanogolaiye. Ido hemotina ya ayaidana oti nemodoka mino nedámanabo ya ilawa iyámanigilae.

⁵ Nala waini hofala mona ya nemo minoto, ido me ya akawa ya hemotina ya minae. Ma yasi nemodoka mino nedabo wenina ya nemo ya emodoka mino betiyoto, emotina yasi ilawa naba-naba iyae. Hemotina nemogi minámanabo ya idafa ma anabo ya ogofuwámanaibo ne.

⁶ Makafo nemodoka mino nedámanabo ya yá

akawa yaidana oto atalito li fulitato fulinogolaiye. Fuliyageto ya li nuba oti fulo soku iti hinigilae.

⁷ Hemotina nemodoka mino nedato ido hane ya hemotinaloka mino betinaibo ya idafa yaida-meidanagunu Menefo lomunabo ya oloto pi bino-golaiye. ⁸ Hemotina ilawa naba-naba inabo ya wa betiti nemo nege molabo wenina minae, loti wa betifefe loti Menefo huliya ya li faka lanigilae.

⁹ Menefokafo lula-hala numu-numu o nebo yaidana oto nemokafo lune-hane hemotina bi-bi o minowe. Yagunu hemotina nemo lune-hane biyodo ayaloko ya minalo. ¹⁰ Nemo ya Menefo ha libo ya holito hololoto ya lula-hala numido ayalo yako moni-moni o minowe. Hemotina ayaidana oti nemo wenelo ya hololotima ya lune-hane biyodo yaloko ya minanigilae. ¹¹ Nemo lune-haneu dowa loto holiyobo yakafa hemotina lutina-hatinau uto faitoto minanaiye, loto ha me ya ya lobi hulowe.

¹² Nemo lo molobo hane ya fetu loto lobiyowe. Nemokafo lune-hane biyobo yamaidana oti heimotina ya lutina-hatina bi-bi o minalo. ¹³ We ma yolawe-motagunu loto fulinaibo mona ya wenina lutina-hatina biti li dowa lo betiyabo mona muki ya hofu fuloto ne. ¹⁴ Ha muki lobiyobo ya meyalo moloti minotima ya nemo yonewe-mota minanigilae. ¹⁵ Nemo hamena meloti ya houba-nabane we ne, loto hofa lo-biyámanogolowe. E'e, nemo yonewe-motae minae, loto lobiyowe. Houba-naba we yakafa wenabala idafa-adafa oto moloto aibo monala ma wafefe ladámifa, neimo ya Menefodokati

ha holiyodo ya lo oloto pito lobi hulobo yagunu nemo houba-nabane we ne, loto ladámoto yonewe-mota minae, loto lobiyowe.

¹⁶ Hemotina nemo weudina fi nedámaboma ne. E'e, nemokafo hemotina ya uti ilawa li oloto pinae, loto weune fi betito sutina fiyoboma ne. Ido ilawa li oloto pinabo ya minowa-minowa oto minomo yonogolaiye. Feti minoti ya nemo hulinelo ya Menefo idafa yaidana-meidanagunu lomunabo ya binogolaiye. ¹⁷ Nemo mona feti molanabo ha ya lobiyowe. Hemotina ya lutina-hatina bi-bi o minalo, loto ha auba ito lo molo betiyowe.

Yesu holi nosámibo muwabo yaidana oti weninala holi nosámibo binabo ha

¹⁸ Ena mika me ya weninala yasi lutina-hatina holi nosámibo binabo ya hemotina feti loti ya holilo. Wenabate ya homu apiti ya holi nosámibo umama ne, loti nemodo ya holilo. ¹⁹ Hemotina ya mika me ya weninala yagi kelabo neko, ya weninate ne, loti lutina-hatina biyadi ne. Nefa, nemo ya mika me ya weninala minagu yati hemotina sutina fiyobo yagunu emotina monatina hemotina fulo egetinaloka itanako, ya holi nosámibo bi minae. ²⁰ Houba-naba we yakafa wenabala li yoima o edámanaibo ne, loto homu lobiyobo ha ya hatina kifefe lalo. Li nosámibo o nomabo yamaidana oti hemotina o binabo ne. Ido nemo hane holi lutinau molabo yamaidana oti hemotina hatina holinabo ne. ²¹ Nilifi molaibo we ya wa edofefe ladámama nenako, nemo weninane ya minae, loti holiti li ya me ya o betinabo ne.

²² Ena nemo emotina minado ya lumuto lo-biyámobo neko, lifimatinagi minámadi ne. Nefa, me ya lifimatina ya igaidana oti li faluku anabo ne? ²³ Ma yasi nemo lutina-hatina holi nosámibo nomabo wenina Menefogi ya ayaidana oti holi nosámibo muwae. ²⁴ Emotina minagu ya mona hofawa molobo, ya wenina homu molámabo mona ya nemo li oloto pito molámobo neko, lifimatinagi minámadi ne. Nefa, me ya ya li oloto pito moloto wa edabo yasi ya wa edo fulitoti, nemo holi nosámibo numuti ya Menefo ayaidana oti holi nosámibo mu minae. ²⁵ Feto feyabo yagunu ya lo molaibo hatinau ya fetu libo, Emotina yasi aifa holi nosámibo nomae, loto ha mono lufuwau (Sng 35:19, 69:4) nebo ha ya ayalo hulawa fediye.

²⁶ Ena adina li faka lanaibo we ya Menefodokati ilifi molanobo we ha ona hula yawala Weuna ya Menefodokati lumunaibo hamenalo ya monane lo oloto pinogolaiye. ²⁷ Ido hemotina ya ononane apiyodomati nemogi minomo yowama nenako, hemotina yagi monane lo oloto molalo.

16

¹ Hemotina ya nemo fulu nedoti uteba itanae, loto ha ya homu lobitoma ne. ² Emotina yasi mono numuguti ya idipi feka fulitoti hanu hu betinabo ne. Ido hamena ma alilitanogolaiye. Yalo ya Goti ononala li minonibo ne, loti ya hemotina hofu beti fulinabo ne. ³ Emotina ya Menefote nemote wa ledofefe ladámanako, ya fetu feyanabo ne. ⁴ Feto feyanafa, nemo hawa

homu ya lobitoboma ne. Ya ha ya hulawa fedageto ya emokafo homu lolumima ne, loti ya hatina ki gedoti hinae, loto ya lobiyowe.

Goti Weuna Fele ononala ha

Homu ya hamena fanaidana hemotinagi minanogolonako, loto lobiyámoma ne. ⁵ Ena me ya ya nilifi molaibo we nedoka yonowe, loto odoma ya hemotinaloka yati makafo hemo igaleka unane? loto loga o nedaibo we ma minámiye. ⁶ Minámifa, lobiyobo hawa yagunu milumawa lutina-hatinau yo-hola ya faito ne. ⁷ Feti minafa, nemo ha ona lobiyowe. Hemotina ufeke lanae, loto ya liwila oto yonogolowe. Nemo liwila oto yowámanobo ya hemotinaloka adina li faka lanaibo we ya lomámanogolaiye. Yagunu yoto ilifi moloto ya hemotinaloka lumunaibo ne. ⁸ Lumuto wenina monatina poli biyageto ya nosámibo monawa, ido fefe libo monawa, ido lifimatina liwila oto binaibo monawa ya holinabo ne. ⁹ Nemo holi hikito nomámanako, ya emokafo nosámibo monawa ya lagetto holinabo ne. ¹⁰ Ido Menefodoka liwila oto yowoto hofa wa nedámanigilanako, ya emokafo fefe libo monawa ya lagetto holinabo ne. ¹¹ Ido mika melo wenaba Satani lifimala liwila oto muima nenako, Gotikafo wenina lifimatina liwila oto binaibo monawa ya lagetto holinabo ne.

¹² Ena ha lobinobo ha abi loto aifa nefa, hamena onesa me ya ya lo huloto lobinobo ya hena fulitanae, loto lobiyámowe. ¹³ Yagunu ha ona hula yawala Weuna ya lumuto hawa ona hula ya api itibi hulanogolaiye. Ya eimola lula-halauti lobiyámanaibo, Gotikafo lomuibo aya

yako lobinogolaiye. Ido idafa-adafa aliga oloto pinaibo yagi lo oloto binogolaiye. ¹⁴ Ha ya neimodokati lito lo oloto binaibo yakafo nemo huline li faka lanogolaiye. ¹⁵ Menefodoka idafa-adafa muki nebo ya yawala nemo minowe. Yagunu ya nemodokati lito lo oloto binogolaiye, loto lobiyoma ne.

Yesu ya utoto hofa liwila oto anaibo ha

¹⁶ Hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae. Ido hofa hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, lito, ¹⁷ ege-ege moniyabo we yauti maleka ya loyolalo-melo oti feto labo, Nena idafagunu ya ha feto loto liye? Hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae, loto, ido hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, loto ya ido Menefodoka yonogolonako, loto libo yagunu ¹⁸ feto loti labo, Hamena fouma ne, libo ya neidafaiye liye? Ya monawa lemo holifefe ladámone, lae.

¹⁹ Ena loga o edanune, loti holiyabo, Yesukafo lutina-hatinau wa betito ya feto loto lobibo, Hemotina hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae, loto, ido hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, loto lobiyobo yamagunu ya loyolalo-melo o minafe?

²⁰ Nemo ha ona lama lobiyowe. Hemotina hufo oti hufo nama o minato, ido mika me ya weni-nala yasi ake inigilae. Hemotina miluma-aluma holiti minanigilafa, milumatina yakafo li elepa ito lutina-hatina dowá loti holinigilae. ²¹ Wena makafo olufola hedanowe, loto hamenala alili ageto ya miluma holinaibo ne. Nefa, olufola

hedo oloto pitoma ya miluma holibo yama fulitito ya olufola hedaibo yagunu lula-hala dowo loto holinaibo ne. ²² Ido hemotina ayaidana oti ya hamena meleka miluma naba holi minafa, hofa liwila oto loto wa betiyoto lutina-hatina dowo loti holinigilae. Lutina-hatina dowo loti holinabo monawa ya li hopa o betinaibo we ma minámiye.

²³ Ena hamena yalo ya idafa yaidana-meidanagunu ma loga o nedámanigilae. Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina Menefo idafa yaida-meidanagunu lomunabo ya nemo huline li minanako, binogolaiye. ²⁴ Homu minomo yowado yaloma ya nemo hulinelyo ya idafa magunu lomuwámabo ne. Onesa melekati ya lomu-lomu o minalo. Feto lomu-lomu o minanabo ya lutina-hatina dowo lotoko holi-holi o minanae, loto ya binogolaiye.

²⁵ Ha lobi minobo yama wase ito lobiyoma nefa, hamena ma alili anaibo yalo ha wase ito ladámoto, Menefo yagunu lo oloto pito lobinogolowe. ²⁶ Hamena yalo ya huline li minoti ha lomunigilae. Nemokafo hemotina yagunu Menefo lomu betinowe, loto lobiyámowe. ²⁷ E'e, nemo Menefodokati lomobo ha ya holi hiki loti lutina-hatina numu-numu o minanako, Menefo eimola lula-hala ya bi-bi o nenako, nemokafo Menefo lomu betinowe, loto ladámowe. Hemotina huline li minoti ha lomunigilae.

²⁸ Nemo Menefodokati mikalo lomobo ne. Ido me ya mika ya fulito Menefodoka hofa liwila oto yonogolowe, lito, ²⁹ ege-ege moniyabo we ya fetu loti lomuwabo, Aiyo, hemo onesa me ya ya ha

wase ito ladámoto, lo oloto lomanibo ya ³⁰ idafa-
adafa muki ya heimokafo holi hulane, loto holi
minone. Yagunu ya hemo Gotidokati lomanibo
ne, loto holi hikito minoninako, hofa loga-miga o
hedámanogolone, loti lomuwaee.

³¹ Feto loti lomuwaato, Yesukafo ha liwila oto
feto loto lobibo, Hemotina onesa ya holi hikito
minafe? ³² Holilo. Hamena ma alili ageto yalo
ya hemotina nemo fulo nedo ititi upa-napatoti
numunataloka u hulanabo ne. Hamenawa
onesa ne. Hemotina fulo nedanigilafa, neimoko
minámanogolowe. E'e, Menefo nemodoka mino
nedainako, neimoko minámanobo ne. ³³ Nemo
luneu mino nedoti ya you amena mona linae, loto
ya ha ya lobiyoue. Hemotina mikalo melo minoti
hena nabau mino-mino afa, nemo ya mikaleka
hena aibo monala muki li yoima o edonako, ya-
gunu hemotina ya aubatinagi minalo, loto lobiye.

17

Yesukafo Goti lomuibo ha

¹ Ena Yesukafo ha ya lo huloto, okulumau
wa faka loto, feto loto Goti lomuibo, Mene-
fone, hamenawama alili aiye. Hemo ya Hipaka
nemo huline li oloto piyageto nemo Hipakakafo
ayaidana oto hemo hulika li oloto pinogolowe.

² Hemo mikau-mikau wenina muki hiyabatina
we fulo nedanibo ya wenina li nuba o betito no-
mageto, nemodo abo wenina ya hofawa minowa-
minowa anabo mona li oloto pi binane, loto
lonomanima ne.

³ Ido hofawa minowa-minowa anabo monawa
ya feito ne, Hemo Goti ona hula mako ido nemo

Yesu Kilisto nilifi molageto obo we ya lemogi hutifina ledanabo ya nomudina hofawa minowa-minowa oti minanigilae.

⁴ Ena onona ha lonomanima lito li huloto ya mikalo ya hulika li oloto piyowe. ⁵ Yagunu Menefone, mika me ya oloto piyámibo hamenalo ya hemote okulumau hulite yoisa yoto nebo yamaidana oto onesa me ya ya hemogi minoto ya hofa li liwila nomageto li minanowe.

Yesukafo ege-ege moniyabo we yagunu holito Goti lomuibo ha

⁶ Ena mikalo wenina yauti li nuba o betito nomageto nemodo abo wenina ya hulika lo oloto pi biyobo ne. Ya wenina hemo weninaka minabo ya nemo nomanibo ne. Ido hemo haka ya holi hiki loti meyalo moloti ⁷ ya idafa-adafa muki nomanibo ya hemodoka yatiko mino nedaibo yama onesa ya holifefe lo minae. ⁸ Hemo ha lonomanima ya lobiyoto holiti li minae. Feti ya hemodokati lomobo yama holifefe loti ido hemo nilifi molanibo yama holi hiki lae.

⁹ Nemo weninawa yagunu holito lohomowe. Mika me ya weninala yagunu loto lohomámowe. Nomanibo yama heimo weninaka hula minabo yamagunu emotinagunu holito lohomowe. ¹⁰ Nemo weninane muki ya hemo weninaka hula minae. Ido hemo weninaka yagi ya nemo weninane hula minae. Ido emotina lutinau yau nemo huline li oloto piye.

¹¹ Nemo mikaleka minobo hulotainako, emotina yako mikaleka minato, nemo ya hemodoka anogolo ya owe. Fele Menefo, leimo

lute mako moloto mino-mino o minoibo ya emotinasi ayaidana oti lutina mako moloti minanae, loto hemo hulika nomanibo yamakafo hiyaba o betiyo. ¹² Emotinaloka mino betiyobo ya hulika nomanibo yakafo hiyaba o betiyoto ma u hopa aguwámabo ne. Lowa eba olufola mako yako u hopa wido ya ha mono lufuwau nebo ha ya ayalo hulawa fediye. ¹³ Ido me ya ya hemodoka yonowe, loto nemo lune-hane dowa loto holiyobo yamakafo emotina lutina-hatinau yoto faitanaiye, loto mikalo me ya minoto hawa ya lowe.

¹⁴ Ena nemokafo haka ya lobiyoto li minato, nemo monane ya mika me ya weninala monatina yaidana oto mináminako, emotina yagi ayaidana oti monatina eito molanako, mika me ya weninala yasi holi nosámibo bi-bi o minae. ¹⁵ Hemo mikalokati idipiyo, loto ladámowe. Nosámibo yawala ya li hopa o betitanaiye, loto hiyaba o betiyo, loto lohomowe. ¹⁶ Mika me ya weninala mikaleka mona molabo yaidana oto nemo molámonako, emotina yagi ayaidana oti mikaleka mona molámae.

¹⁷ Hemo ha ona hula yakafo utina-weudina-lutina-hatina li fele o betiyo. Hemo ha lanibo ya ha ona hula ya ne. ¹⁸ Hemokafo onona ha lonumuto mikaleka nilifi molanibo yaidana oto onona ha lobito mikau-mikau idipi molobo ne. ¹⁹ Emotina ya ha ona hula liyabo yakafo ya utina-weudina-lutina-hatina li fele itanaiye, loto neimo ya emotinagunu holito une-weune-lune-hane li fele itowe.

Yesukafo holi hikito muwabo wenina muki yagunu holito Goti lomuibo ha

²⁰ Ena nemo ya weninawa yagunuko holito lohomámowe. E'e, ha mono lobiyato holiti holi hikito numumo yonabo wenina muki yagunugi holito lohomowe. ²¹ Emotina ya lutina mako molo betiyo, loto lohomowe. Menefone, hemo ya nemo luneu minanibo ido nemo ya lukau minobo yaidana oti emotina ya leimo luteu minanae, loto holito lohomowe. Feto feyato, mika me ya weninala yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holi hikitanae, loto holito lohomowe. ²² Leimo lute mako moloto mino-mino o minoibo yaidana oti emotina ya lutina mako moloti minanae, loto ya hulite yonaibo mona nomanibo yama biyobo ne. ²³ Nemo lutinau minoto, ido hemo luneu minageto, emotina lutina hutifinati u mako uwato, mika me ya weninala yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holifefe lanae. Ido hemo ya luka-haka nomanibo yamaidana oto bi-bi o minane, loti yagi holifefe lanae.

²⁴ Ena Menefone, nomanibo wenina yama nemo minanodo minanae, loto holiyowe. Mika okuluma apito oloto piyámibo hamenalo ya luka-haka numuto okuluma lamena nomanibo yama leimogi minoti wa dowa molanae, loto holiyowe. ²⁵ Menefo fefe libo mona yawala, mika me ya weninala yasi hemo wa hedofefe ladámafa, neimo ya moda wa hedofefe lo minoto, ido weninawa yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holifefe lo minae. ²⁶ Nemo haka ukuka lo oloto pi bitobo, ya moda lobitoko minanogolowe.

Hemo luka-haka nomanibo mona yama mino betinaibo, ido neimo yagi lutinau mino betinowe, loto haka ukuka lobitoko minanogolowe, loto ya Goti lomuiye.

18

*Yudasikafo Yesu uwolafo adinalo molaibo ha
(Mt 26:47-56, Mk 14:43-5 Lu 22:47-53)*

¹ Ena Yesukafo ya Goti lomu huloto ege-ege moniyabo wegi maina numudoti lumuti no hefola ma huliya Kidiloni ya hiliti yá hiniba ma nedo yalo ya uwae. ² Uwado yalo ya Yesu ya ege-ege moniyabo we yagi hamena-hamena nuba o-o ato, uwolafo adinalo molanaibo we Yudasi yagi homu ebawa ya waibo ne.

³ Ena yalo minato, ya Yudasikafo gamani himiwe yagi ido Goti sokila hi muwabo we hiya-batina we ido Falisi we himiwetina yagi idip-ito abo minadoka wito lumuti lamu-letina hiti mainafa-anafagi liti uwae.

⁴ Uwato, ena Yesukafo idafa-adafa o edanabo idafa ya holi huloto ya yá hiniba hanu welalo ya uto wa betito fetu libo, Hemotina hema moni wita minae? loto loga o betito, ⁵ emotinasi liwila oti lomuwabo, Nasaletu numudoti we Yesu moni wita one, loti lomuwato, Yesukafo libo, Nemo me ya ya minobo yae, loto lobito, ido uwolafo adinalo molaibo we Yudasi yagi minagu ya ne.

⁶ Ena Yesukafo, Nemo me ya ya minobo yae, loto lobibo, ya elegiti egetinalokati uti lumu fou lae.

⁷ Fetu feyato, hofa loga o betito libo, Hemotina hema moni wita minae? lito, emotinasi, Nasaletu

numudoti we Yesu moni wita one, lato, ⁸ Yesukafo ha liwila oto lobibo, Nemo me ya ya minowe, loto lobiyobo ya nemogunu moni wita otima ya me ya minabo we ya waito betilo, lito, ⁹ fetu feyabo yagunu homu ya fetu loto libo, Nomanibo wenina yama hiyaba o betiyoto ma u hopa aguwámabo ne, loto homu libo ha yama ayalo hulawa fediyé.

¹⁰ Ena Saimoni Pitakafo ya mi fana li nebo ya ika oto sokila hi muwabo we hiyabatina we naba houba-nabala we huliya Malukusi ya hala onaleka ya fuko fulitaiye. ¹¹ Fetu feyaito, Yesukafo Pita fetu loto lomuiibo, Mika ya owolau ya holiyo. Henawa ya Menefokafo numibo yama liyámanobo nefe? loto ya liye.

Yesu ya Anasi nedo ilimiti uwabo ha

¹² Ena gamani himiwégi, hiyabatina we wenabatina yagi, ido Yuda wenina yauti fele huliyaagi numuna naba himiwe yagi ya Yesu liti nala i edoti ¹³ Anasi nedo ya ilimiti uwae. Ena Anasi oluwa libo we Kaiyafasi ya melege mako ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba nenako, yagunu Anasi nedo ya ilimiti uwae. ¹⁴ Kaiyafasi yakafo homu Yuda we fetu loto lobibo, We mako ma lemogunu loto fulinaibo ya dowa minanogolone, loto lobitaibo ne.

*Pitakafo Yesu huliya li faluku aibo ha
(Mt 26:69-7 Mk 14:66-68, Lu 22:55-57)*

¹⁵ Ena Saimoni Pitate Yesu ege-ege monibo we mate ya Yesu ilimiti uwado ege ya uwaiye. Uwaibo ege-ege monibo wewa ya sokila hi mu-mu abo we hiyabatina we wenaba yakafo wa nebo nenako, Yesu ege uto numuna hilalau ya

maina yoifa, ¹⁶ Pita ya hila welalo feka ya sinoi ne. Sinoi neto, sokila hiyabo we hiyabatina we wenaba waibo wewa yakafo lumuto hila welalo hiyaba aibo olu ya lomuito Pita hanu si edaito, hila lulauka ya yoiye. ¹⁷ Yoito, hanu hiyaba aibo oluwa yakafo Pita feto loto lomuibo, Hemo ya we youma ege-ege moniyabo we yauti ma minabemo? lito, ya E'e, nemo minámowe, loto ya liye.

¹⁸ Feto lito, ya houba-naba we ido fele huliyagi numuna naba himiwe yagi asi fuliti so hiti labi minato, Pita yagi maina sinoi minoti so labi minae.

Sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo Yesu loga-miga o edaibo ha
(Mt 26:59-66, Mk 14:55-64, Lu 22:66-71)

¹⁹ Ena sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo Yesu ege-ege moniyabo we yagi ido ha mono lo-lo aibo ha muki yagunu loga-miga o edaito, ²⁰ Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Nemo ya mono numunatinau ido fele huliyagi numuna nabau ya Yuda wenina mau iti minado ya wenina muki ha oloto lobito, api itibi-itibi oboma ne. Ha faluku oto ya ma ladámowe. ²¹ Yagunu neidafaito nemo loga o nedane? Hane lobiyoto holiyabo wenina ya loga o beti wae. Emotina ya ha lobi-lobi obo ha ya moda holi minabo ne, loto lomuiye.

²² Feto lito, fele huliyagi numuna naba himiwe minagu yauti makafo Yesu hofoto ya feto libo, Hemo sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba ya ha yaidana ya neidafaito lomuwane? lito

²³ Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Ha

nosámibo loneyama ya monawa lo oloto molo. Ido ha dowa lanobo ya neidafaito hofu nedane? lomuiye.

²⁴ Lomuito, Anasikafo lobito, Yesu ana nala iti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba Kaiyafasi nedo ilimiti uwae.

*Pitakafo hofa Yesu huliya li faluku aibo ha
(Mt 26:71-75, Mk 14:69-72, Lu 22:58-62)*

²⁵ Ena Saimoni Pita ya so labi oto sinoi neto, loga o edoti labo, Ege-ege moniyabo we minagumati hemo ya ma minabemo? lato, ya emokafo, E'e, nemo minámowe, lobiye.

²⁶ Lobito, sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba houba-nabala we yauti ma Pitakafo hofoto hala fuko fulitaibo we yama weninalakafo fetu loto lomuibo, Aiyo, hemo yá hinibauma emogi maina minageto wa hedoma nanowe, lito
²⁷ Pitakafo hofa, E'e, lito ayalo ya okolofo nola liye.

*Yesu ya Pailati nedo ilimiti uwabo ha
(Mt 27:1-2, 11-14, Mk 15:1-5, Lu 23:1-5)*

²⁸ Ena ho lo falatito Yesu ya Kaiyafasi negu yauti ilimiti lumuti gamani numudo ya uwae. Uti Yuda wenina yasi Goti nomunalo ya lute-hate li fuma ito Goti Uta O Betibo foliwau ya wete-idafa námotanune, loti gamani numunau ya yowámoti feka ya minae. ²⁹ Feka minato, Pailatikafo ayalo lumuto loga o betito libo, We me ya ya nena lifimala nebogunu ya ilimiti ae? lito, ³⁰ wenina yasi ha liwila oti fetu loti lomuwabo, Emo ya nosámibo mona molámibo neko, hemo minanido ya ilimito ámadi ne, lae.

³¹ Feto lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Heimotina liti lo molabo hatinau yati lifimala li muilo, lito, Yuda wenina yasi feto loti lomuwabo, Lemo wenina lifimatina li bito hofu beti fuliyámanabo ne, loti lo fuko ledotama ne, lae. ³² Feto loti labo ya Yesu fulinaibo hanu eimolakafu ha homu lo oloto bitaidoma ayalo hulawa fediye.

³³ Ena Pailatikafo gamani numugu ya liwila oto yoto Yesu ilimiti alo, lito ya holiti ilimiti ato, ya loga o edaibo, Hemo ona Yuda wenina hiyabatina we wehudi minabe? Olo, lito, ³⁴ Yesukafo liwila oto libo, Ha ya heimoka hakaloti labemo, ido wenina masi nemogunu feto lohomato holito lane? lomuiye. ³⁵ Lomuito, Pailatikafo liwila oto libo, Nemo ya Yuda we minámowe. Heimoka weninaka ido sokila hiyabo we hiyabatina we yasi nemo minodo ya hilimiti abo ya hemo nei-dafa feyageto hilimiti ae? loto loga o edaiye.

³⁶ Loga o edaito, Yesukafo ha liwila oto feto loto libo, Nemo me ya mikaleka wenina wehuditina ya minámowe. Mikalo wenina wehuditina minobo neko, houba-nabane we yasi nemo ane li faka loti Yuda wenina yasi nala fi nedotanae, loti lowa fi biyadi ne. Nefa, nemo wenina hiyaba o betiyobo monane ya mikaleka wenina wehuditina hiyaba o betiyabo mona yaidana oto minámiye, loto lomuiye. ³⁷ Ido Pailatikafo feto loto lomuiho, Hemo wehudi ma minabe? Olo, lito ya Yesukafo ha liwila oto libo, Moda ya lanibo yae. Nemo wehudi minoto ya ha ona hula lo oloto pi binowe, loto mikaleka lumuto oloto piyobo ne. Yagunu ha ona hula holifefe labo wenina

ya nemo hane yagi holifefe lae, loto lomuiye.
³⁸ Lomuito, Pailatikafo feto loto lomuibo, Ha ona hula ya nena idafa ne? loto ya liye.

*Pailatikafo Yesu ya yá yofolo hofalo, loto libo ha
 (Mt 27:15-31, Mk 15:6-2 Lu 23:13-25)*

Pailatikafo feto lototo hofa feka ya uto Yuda wenina minado lumuto feto loto lobibo, Nemo we me ya ya lifimala wita ofa, li oloto piyámowe.
³⁹ Monatina ma feito nebo, Goti Uta O Betibo folilo hemotina lonomado ya nemo nalalo minabo we yauti ma ya wina edowe. Monatina feti molabo yagunu eletifo me ya ya hemotina Yuda wenina hiyabatina we wehudi wina edoto aifa mino ledanaiye, loti holiyafemo? loto loga o betiye.
⁴⁰ Loga o betito emotina yasi hofa feto loti auba iti labo, E'e, me ya we ya minámiye. Balabasi ya wina edo, loti lae. Feto labo we Balabasi ya wenina hofa betito idafa-adafatina ipoto li-li aibo we ne.

19

¹ Ena Pailatikafo lobito, himiwe yasi Yesu safu etuwa hasuwala lifefe labo ikulagunu hofoti,
² agina hasuwalagunu helekamu lifefe loti man-analo ya auba iti holoi edoti, ulalo owo fana luta-hisi libo yagi holoi edae. ³ Feti ya emo nedo loti, Aiyo, dowae, Yuda wenina hiyabatina we wehudi, dowae, loti adinagunu aubawagi hofae.

⁴ Ena Pailatikafo Yuda wenina minado ya hofa lumuto feto loto lobibo, Walo. Nemo hemotinaloka ilimito lomobo ya lifimala moni wita ofa, li oloto piyámowe, loto lobiyobo ya holilo, liye.

⁵ Lito, ya Yesu helekamula hasuwala fibo i edabo ido owo luta-hisi libo yagi holoito lumito, Pailatikafo itibito ya, We me ya ya wa edalo, loto lobiye.

⁶ Lobito, sokila hi muwabo we hiyabatina we ido fele huliyagi numuna naba himiwe yagi wa edoti ya, yá yofolo hofa! Yá yofolo hofa? loti ha auba iti lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Nemo lifimala wita ofa, li oloto piyámonako, hemotina heimotina liti uti ya yá yofolo hofalo, loto lobiye.

⁷ Lobito, Yuda wenina yasi ha liwila oti feto loti lomuwabo, Emokafo nemo Goti Hipala minowe, loto eimola yagunu lo-lo o nebo ya wenina yaidana lanabo ya fulinae, loto lo molaibo hateu ya nebo ne, lato, ⁸ Pailati ya holito holi naba holiye.

⁹ Holi naba holito ya Yesu ilimito gamani numugu hofa yoto loga o edoto libo, Hemo igalekati anibo ne? lito ya Yesukafo ha liwila oto lomuwámiye. ¹⁰ Ha liwila oto lomuwámito, Pailatikafo feto lomuibo, Ha lonomámanibo nefe? Nemokafo wina hedanae, lanobo ya wina hedanigilae. Ido yá yofolo hofa hedanae, lanobo ya hofa hedanigilae. Yaida mona muki ya nemoko hiyaba oma ne. Ya ma holámabe? lomuiye.

¹¹ Lomuito, Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Yoisa nebo we yakafo auba homámibo neko, hemo auba ito nemo li yoima o nedámadi ne. Yagunu ya wenina hemodoka nilimiti abo wenina lifimatinakafo hemo lifimaka li fulo edoto ne, loto ya liye.

¹² Feto lito, Pailatikafo hawa ya holito Yesu wina edanowe, loto holifa, Yuda wenina yasi feto loti auba iti labo, Hemo we ya wina edananibo ya Sisa hafuwalo we minámánogolane. We makafo hiyaba we wenaba minowe, lanaibo ya Sisa li yoima o edanowe, loto ya liye, loti lae.

¹³ Feto loti labo ha ya Pailati ya holito lobito, Yesu ilimiti lomato, ha lo onuwa molo-molo aibo folomolo ya amedoto ne. Ebawa ya Hefanagunu Lifefe Labo Eba ne, loti huliya molabo ya Yuda wenina hatinalokati ya Gabata ne, loti huliya molae.

¹⁴ Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foliwa idafa-adafa lifefe lanabo hamena ya neto, ya belo alili aito ya Pailati folomolo ya minoto Yuda wenina feto loto lobibo, Hemotina wehuditina me ya ya wa edalo, lito, ¹⁵ emotina yasi feto loti auba iti labo, Ilifi fulo! Ilifi fulo! Yá yofolo hofu? lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Aiyo, wehuditina yá yofolo hofoto fulinaiye, loti lo minafe? Olilo, lito sokila hi muwabo we hiyabatina we yasi ha feto loti liwila oti lomuwabo, Lemo wehudite Sisa makomako nema ne. Ma minámábo ne, loti lae. ¹⁶ Feto lato, Pailati holito Yesu yá yofolo fulinaiye, loto fulo adinau itaiye.

*Yesu yá yofolo hofu edabo ha
(Mt 27:32-44, Mk 15:21-32, Lu 23:26-43)*

¹⁷ Ena himiwe yasi Yesu liti yá yofu li muwato mofuito, mika ma huliya Atatina Auba ne, loti molabo, ya Yuda halokati huliya Gologota ne, loti molabo, yalo ya ilimiti uti ¹⁸ yá yofolo hofu edabo, ya we loiti ma maina hofu betiyabo ya ma ya

hoyo anawa filigaleka iti, ido ma ya hoyo anawa filigaleka iti, ido Yesu ya hoyo lusaku ya itae.

¹⁹ Ena Pailatikafo lito ya yá yofolo Yesu atala mulalo ya fetu loti lufuwa iyabo, Nasaleta we Yesu ya Yuda wenina hiyabatina we wehudi ne, loti iyabo, ²⁰ ya Yuda ha ido Lomu ha ido Giliki ha tili (3) yalekati iyato, Yesu hofabo eba ya selo numudo nenako, Yuda wenina abi loti ayalo uti loti emotina yasi lufuwawa ya hitae.

²¹ Feti hitato, Yuda wenina sokila hi muwabo we hiyabatina we yasi uti Pailati fetu loti lomuwabo, Hemo Yuda wenina hiyabatina we wehudi ne, loto lufuwa iyanibo ya fulitoto. Eimolakafo nemo Yuda wenina hiyabatina we wehudi minowe, loto libo we ne, loto iyo, lato, ²² Pailatikafo ha liwila oto lobibo, Lufuwa iyobo ya moda itowe, loto ya liye.

²³ Ena himiwe yasi Yesu yá yofolo hofoti ulalo owo liyabo ya u fo (4) wito hona moloti liyafa, ulalo owo lulau ya okati owo lumu waka lumibo hifiyabo yaidana oti hifiyámabo ²⁴ yagunu ya fetu loti loyolalo-melo abo, Ya fekaliyámoto molo lusaku itoto noka hedoto melafo makafo linaibo ya linaiye, loti ya fetu feyabo yagunu ha ma mono lufuwau ya fetu loto libo,

Emotina yasi unelo owo hona molo liti ma luma nebo ya noka hedoti liyae, loto ha mono lufuwau (Sng 22:18) nebo ha ya ayalo hulawa fediye.

²⁵ Ena Yesu olafole unalafole, Kolopasi olonafo Maliale, abalafo Madala numudoti wena Maliale Yesu yá yofola monau ya sinoi minae. ²⁶ Ido Yesukafo olafogi ege-ege monibo we lula-hala

muibo wegi selo sinoi minaibo ya wa betito olafo feto loto lomuibo, Wenao, hipaka yo-hola ya ne, loto, ²⁷ ido ege-ege monibo wewa feto loto lomuibo, Okafo ya ne, lito ya hamena yaloti ya eimola numunalau ilimito uto hiyaba o edomo wiye.

Yesu fulibo ha

(Mt 27:45-56, Mk 15:33-41, Lu 23:44-49)

²⁸ Ena Yesukafo ononala hulibo ya holito mono lufuwau ha ma neboma ya hulawa fedanaiye, loto ya Henobane opaiye, lito ²⁹ no waini ekefa aibo ma nomuku negu yau ya ho nokuti noi aila yaidanakafo ekefa aibo noku yau fiti oso umalo ya welau iyato naiye. ³⁰ Noto ya Moda hulotaiye, loto manana li huba ito weuna ilifi moloto fuliye.

Himiwekafo hiya Yesu yofalau ya magala fibo ha

³¹ Ido aya hamenalo Yuda wenina Goti Uta O Betibo foliwa idafa-adafa lifefe lanabo hamena neto, ido leda ya Sabati foliwa naba nenako, wenina yá yofolo hofu betiyabo ya hono utina ya yá yofolo aifa minanaibo eleka hofu ledaiye, loti Pailati fetu loti lomuwbawo, Himiwe yasi hidina auba lekoti hono utina ya kiliti liti unae, loti lomuwbawo, ³² O, lito himiwe yasi we loiti Yesugi hofu betiyabo ya ma hina auba lekoti, uti ma hina auba lekae. ³³ Lekoti uti Yesu hofado ya uti moda fulitaibo ya wati hina auba lekámae. ³⁴ Lekámafa, himiwe makafo yofalau ya hiyagunu magala fito, lunugi nogi ayauti lumiye.

³⁵⁻³⁷ Fetu fe edabu yagunu fetu libo,
Aubala ya lekámanigilae,

loto ha mono lufuwau (Sng 34:20) ya nebo ne. Ido ha ma feto libo,

Emotina yasi magala fi edabo we ya wa minanig-ilae,

loto ha mono lufuwau (Sek 12:10) nebo ha ya hulawa fedanaiye, loto idafawa ya oloto piye. Ena idafawa lufuwa ibo wewa idafawa ya eimola nomuna hulagunu wa edaibo nenako, lo oloto molobo ya ona lowe, loto holi ne. Hawa ya ona hula ne. Yagunu ya hemotina yagi holi hikitanae, loto lo oloto molaiye.

Yesu molo edabo ha

(Mt 27:57-61, Mk 15:42-47, Lu 23:50-56)

³⁸ Ena Alimatea numudoti we Yosefe ya Yesu ege molaibo we nefa, Yuda wenina holitina holito lo oloto piyámoto monala molo faluku oto moloto moni nebo yakafo Pailati nedo ya uto Yesu hono ula kilito lito unogolowe, loto lomuito, Pailatikafo, O, lito uto kilito lito wiye. ³⁹ Feto feyaito, Nikodemusi yagi homu Yesu nedo lubuka wibo we yakafo yá nowala ladanuwa aibo idafa loiti ma huliya mulu yagi ma huliya alo yagi li mako aito henala teti (30) kilogilamu yaidana oto ya nomuwagi lito uto Yosefe ana li faka lito ⁴⁰ Yesu hono ulalo ya yá nowala wili edoti owo lafo-lafo hiyobagunu wase i edaibo ya Yuda wenina yasi wenina fuliyabo ya feto fe beti-beti ae.

⁴¹ Ena Yesu yá yofolo hofado filigaleka ya yá hiniba ma negu yau hefana lula ma hono ula molanune, loti uwaitagu ya wenina ma molo betiyámabo hofawa negu ⁴² ya Yuda wenina

Sabati foliwa idafa-adafa lifefe lanabo hame-nawa nebo yagunu holiti eba selo yau ya Yesu hono ula ya molo edaiye.

20

Yesu fuliguti sinoibo ha

(Mt 28:1-8, Mk 16:1-8, Lu 24:1-12)

¹ Ena Sabati foli hulito salele homu hame-nalo leda lubuka ho ladámito Madala numudoti wena Malia ya hono ula molabo ebalo ya u fedoto waibo ya hono molabo hefana lula welaloti hefana naba ya u eito uto, hanu godo neto, ² wato oluloto uto Saimoni Pitate Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo wete fetoto loto lobibo, Wenaba hono ula liti utanako, igauka molafe? Lemo ma holiyámone, liye.

³ Fetoto lito, Pitate ege-ege monibo wewa yasi hono molado ya unoiye, loti ⁴ oluloti uwaibo ya ege-ege monibo we mamamo Pita li aliga edoito u homu u fedoto ⁵ lulau ya yowámoto ya huba ito waibo ya owo lafo-lafo hiyobagunu wase i edabo yako neto waiye.

⁶ Feito wa neto, Saimoni Pitakafo aliga u fedoto lulau yoto ya owo hiyoba ya neto wato ⁷ ido man-analo wase iyabo idafa ma owo hiyobagi keloto minámoto eito fele yo fi neto ya waiye. ⁸ Waito ya hono molado homu u fedibo we yamagi ayaidana oto yoto wato ya holi hikitiye. ⁹ Aya hamenalo ya Yesu fuliguti sinoinogolaiye, loto mono lufuwau nebo ha yama holifefe ladámabo ne. ¹⁰ Ena hofa liwila oti numunataloka uwaiye.

Yesukafo Madala numudoti wena Malia oloto pi muibo ha

(Mt 28:9-1 Mk 16:9-11)

¹¹ Ena Malia ya hono molabo lega ya sinoi minoto hufo oto, hanu welalo ya huba ito hono molabo ebau ya waibo, ¹² enisole loiti utinalo owo hiyobagi Yesu molo edado ya amedoti minaibo ya ma ya mananaloka neto ido ma ya hinaloka neto ya wa betito, ¹³ emotina yasi fetu loti lomuwaibo, Wenao, neidafaito hufo o minane? laito, emokafo lobibo, Wenabanema limo igauka molafe? Wagámowe, loto ¹⁴ li elepa ito waibo ya Yesu eimola sinoi o nebo wa edaifa, Yesu ne, loto wafefe ladámiye.

¹⁵ Wafefe ladámito, Yesukafo loga o edoto libo, Wenao, neidafaito hufo ane? Hema moni wita minane? lito ya emokafo ya yá hiniba hiyaba we ya ne, loto hala kito fetu loto lomuibo, Wenabao, hemokafo limo maleka molotoma ya lonomageto holito uto lito unofao, lito, ¹⁶ Yesukafo, Maliao, lito, emokafo li elepa ito Yuda halokati Labonai, loto lomuibo ha monawa ya api lilibiyanibo we, loto ya liye. ¹⁷ Fetu lito, Yesukafo fetu loto lomuibo, Onesa Menefodoka yowámobo yagunu minodo ya abusa iyámo. Unanefo-mota minado ya uto fetu loto lobiyo, Nemogi hemotinagi Metefo ido Gotite nedo ya yonogolowe, liye, loto lobiyo, lito, ¹⁸ Madala wena Malia liwila oto loto ege-ege moniyabo we fetu loto lo oloto bibo, Nemo Wenaba wa edoto owe, loto, ido hawa lomuibo yama lobiye.

*Yesukafo ege-ege molabo we oloto pi bibo ha
(Mt 28:16-2 Mk 16:14-18, Lu 24:36-49)*

¹⁹ Ena aya hamenawa ya Sade lunaga lubu ito ege-ege moniyabo we ya Yuda wenina holitina holiti numugu nuba oti hanu hu hiki lo ititi minato, Yesu ya hiyatinau lo fedoto sinoi minoto fetoto loto lobibo, You amena mona ya hemotinaloka mino betinaiye, loto ²⁰ ana loiti yofalagi ya itibito, ege-ege moniyabo we ya Wenaba wa edoti lutinahatina dowo loti holiyae.

²¹ Ena Yesukafo hofa fetoto loto lobibo, You amena mona ya hemotinaloka mino betinaiye. Menefokafo nemo nilifi molaibo yaidana otone mokafo hemotina idipi molowe, loto ²² wela-mula fulo betito ya fetoto loto lobibo, Weuna Fele ya mino betinaiye. ²³ Hemotina wenina lifimatina hilili o betinabo ya moda ona hilili aiye. Ido lifimatina waito betinabo ya moda ona aifa mino betiye, loto ya lobiye.

Yesukafo Tomasi oloto pi muibo ha

²⁴ Ena ege-ege moniyabo we tuwelu (12) yauti ma huliya Tomasi huliya ma Didimusi ya ege moniyabo we minagu ya minámito, Yesu oloto pi biye. ²⁵ Fetoto ainako, ege-ege moniyabo we malekama yasi lomuwabo, Wenaba wa edone, loti lomuwafa, fetoto loto lobibo, Nemo neimo nomunegunu wato anau niligunu hofabo fulala ya wato ane umagunu godigu lolesa ototo yofalau yagi anegunu lolesa otomako ya holi hikitanowe, loto ya liye.

²⁶ Ena fo hamena eiti (8) ya wito ege-ege moniyabo we numugu ya hofa minabo ya

Tomasigi maina minoti hanu hu hiki lo ititi minato, Yesu ya hiyatinau hofa lo fedoto sinoi minoto fetoto loto lobibo, You amena mona hemotinaloka mino betiye, loto ²⁷ Tomasi fetoto loto lomuiibo, Hemo aga umagunu aneu ya lolesa oto wao. Ido aga sino loto yofaneu ya li holiyo. Li holioma ya haka loiti-loiti kiyámoto holi hikilo, loto lomuito, ²⁸ Tomasikafo ha liwila oto fetoto loto lomuiibo, Hemo Wenabane ido Gotine minane, loto lomuiye.

²⁹ Lomuito, Yesukafo lomuiibo, Hemo wa nedaninako, holi hikitane. Nemo wa nedámoti holi hikitabo wenina ya dowa loti holiitiko minanigilae, loto lomuiye.

Lufuwa me ya ya monawa Yonikafo lo oloto molaibo ha

³⁰ Ena idafa hofawa aubala itibibo idafa ma abi idafa Yesukafo ege-ege moniyabo we nomudinalo yalo ya li oloto pibo idafa ya lufuwau meu ya muki iyámibo ne. ³¹ Ibo efo me ya ya fetoto loto ibo, Hemotina hitoti holiti ya Yesu ya Goti Hipala ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holi hikitanae. Holi hikito muti ya emo huliyalo nomudina hofawa minomo yonigilae, loto ibo ne.

21

Ege-ege moniyabo we noku ya minato Yesu oloto pi bibo ha

¹ Ena hofa aliga ege-ege moniyabo we Taibeliyasi momenolo ya minato, Yesu oloto pi bibo ya feito oloto pi bibo ne. ² Saimoni Pitale, Tomasi huliya ma Didimusile, Galili mikalo Kana numudoti we Nataniyelile, Sebedi hipala loiti

yagi ido ege-ege moniyabo we yauti ma loiti yagi feti wenina yaleka minato, ³ Saimoni Pitakafo feto loto lobibo, Nemo laefalo moninowe, loto unogolowe, lito, ya feto lomuwbabo, Hemogi maina unune, loti sipiku ya yoti uti moniyabo ya lubuka yalo ya laefa ma liyámæ.

⁴ Feto feyato, ho lanowe, loto feyaido ya Yesu no sesepalo ya sinoi nefa, fefeluma wa edámato, ⁵ Yesukafo feto loto loga o betibo, Hipane-motao, laefa ma liyafe? lito emotinasi, Ma liyámiye, loti ha liwila oti lomuwbato, ⁶ emokafo feto loto lobibo, Owo ya fulo filiga sipi onaleka ya itanabo ya linigilae, lito owo ya fulo onaleka ya itato, laefa ya faitito ika o moniyafa, ogofuwámæ.

⁷ Yagunu ya Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo wekafo ya Pita feto loto lomuibo, Moda Wenaba ya nebo yae, lomuito, Saimoni Pita hawa holito ulalo owo ya li fuloto molo itoto onona lido yati hofa li ito sipikuti nolulau ya satomo ito wibo ya ⁸ no sesepa faiga minámibo wani hadeti (100) mita yaidana oto neto wito, ido ege-ege moniyabo we malekama ya owo noku fulabo ya laefa faitito sipiku minoti ika-ika oti liti uwæ.

⁹ Uti limo noku molo ititi sesepalo ya lumuti hemo ya so ligu ya laefagi beletigi neto ya wæ. ¹⁰ Wato, Yesukafo feto loto lobibo, Laefa liyabo maleka liti alo, lito, ¹¹ Saimoni Pitakafo sipiku ya yoto owo ya noku yati ika oto lito no anawalo aibo ya laefa naba-naba faitibo ya wani hadeti fifiti-tili (153) yaleka ya nebo nefa, owo ya fukámiye.

¹² Ena Yesukafo feto loto lobibo, Loti leda-hoba nalo, lito ya ege-ege moniyabo we ya, Wenaba ya ne, loti holi hulotanako, ya hemo hema minane?

loto loga o edámæ. ¹³ Ena Yesu loto beletigi laefagi lito hona moloto biye.

¹⁴ Yawe ya Yesu fuliguti sinoito ege-ege moniyabo we oloto pi bibo ya hamena tili (3) oloto pi biye.

Yesukafo sipisipine wetina-idafa biyo, loto Pita lomuibo ha

¹⁵ Ena leda-hoba notiti minado ya Yesukafo Saimoni Pita fetu loto loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hounakafo-mota lutina-hatina numu minabo we ya li fulo betito luka-haka nomabe? lito Pitakafo lomuibo, O, Wenabao, nemo lune-haneu ya hemogunu holiyobo ya wa nedo minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine mofola wetina-idafa biyo.

¹⁶ Fetu loto hofa loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hemo ona luka-haka nomabe? lito Pitakafo lomuibo, O, Wenabao, nemo lune-haneu hemogunu holiyobo ya wa nedo minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine ya hiyaba o betiyo.

¹⁷ Fetu loto hofa ma fetu loto loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hemo ona luka-hakau ya nemogunu holabe? loto hamena tili (3) loga o edaibo yagunu Pita lula-hala hena aito ha liwila oto lomuibo, Aiyo, Wenabao, hemo idafa-adafa muki ya holi hulo minanibo wema minaninako, nemo lune-haneu ya hemogunu holiyobo yagi holi minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine wetina-idafa biyo.

¹⁸ Nemo ona lama lohomowe. Hemo we hofawe minanibo hamenalo ya hebekagi lifefe loto ito hanu ma moninowe, loto holiyanido ya monimoni anima nefa, ido aliga we kilofu moloto

minananibo hamenalo ya aga sino lagetó, we makafo hebe i hedoto ma aguwámanowe, loto holinanibo ebaleka yaleka hilimito unaibo ne. ¹⁹ Feto loto libo ya Pita fulinaibo monawa yakafo Goti huliya li faka lanaiye, loto holito liye. Feto loto ya Pita lomuto libo, Hemo loto nege-nege molo, loto lomuiye.

Yoni hala

²⁰ Feto loto lomuito, Pita ya liwewe oto Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo we egetina wito wa edaibo wewa ya homu Goti Uta O Betibo hobinawa nagu ya atala ya Yesu ikiyalo ya fuloto feto loto loga o edaibo, Wenabane, hemakafo hemo uwokafo adinalo binaibogunu lane? loto lomuiibo we ²¹ ya Pitakafo wa edoto Yesu loga o edoto libo, Wenabao, me ya we ya neidafa anaibo ne? loto loga o edaito, ²² Yesukafo feto loto lomuiibo, Emo ya nemo liwila oto anobo hamenalo ya aifa minanaiye, loto holinobo ya hemo idafaka nefe? Hemo ya aifa nege yako molo, loto liye.

²³ Feto libo yagunu mono hounatinafo malekama yasi aliga ya feto loti lo oloto molabo, Yesu ege-ege monibo wewa ya fuliyámanogolaiye, loti lafa, Yesukafo ya fuliyámanaibo ne, loto ladámibo ne. Aifa feto loto lomuiibo, Nemo liwila oto anobo hamenalo ya aifa minanaiye, loto holinobo ya hemo idafaka nefe? loto ya libo ne.

²⁴ Ena ege-ege monibo wewa yamakafo idafadafawa wa hulibo idafaloka lo oloto moloto lufuwau meu ya ibo we ya ne. Hawa ya lo oloto molaibo ya ha ona hula ne, loto holi minone.

25 Ena Yesukafo idafa-adafa ma muki oto moloto aibo yama ya igaidana oto lufuwau ya i hulanubo ne? Muki lufuwau ya li molonibo neko, lufuwa idafa yamo uto mikau-mikau faito fulitageto eba ma minámoto buku ma aifa minadi ne, loto holiyowe. Modae.

Goti Ukuwala Hala
The New Testament in the Lambau Dialect of the
Siane Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Siane-Lambau long
Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siane-Lambau (Siane)

Dialect: Lambau

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

293a493a-a8ae-5f22-be32-d1a5995e2a0e